

VÁRNEGYED

Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

HISZEK A KÖZÖSSÉG EREJÉBEN

Fazekas Csilla, Budavár alpolgármestere

10. oldal

**ELFOGADTÁK
A 2025-ÖS
KÖLTSÉGVETÉST**
4. oldal

**MEGEMLÉKEZÉS
A PUSZTÍTÓ
BUDAI OSTROMRÓL**
13-15. oldal

**SEGÍTSÉGÉRT KIÁLT
A NEMZETKÖZI HÍRŰ
VÍZIVÁROSI ORGONA**
24. oldal

A BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLATA

SZAKORVOSI RENDELŐINTÉZET

1122 Budapest, Maros u. 16/b.
Központi időpontfoglalás:
06-70/657-1249; 06-70/657-1245
H-Cs: 7.30-16.00 óráig,
pénteken 7.30-14.00 óráig
e-mail: info@marosrendelo.hu
www.marosrendelo.hu
Vezető:
dr. Bodroghelyi László főorvos

FELNŐTT HÁZIORVOSI RENDELŐK

1015 Budapest,
Csalogány u. 22-24.
1013 Budapest, Attila út 63.
1014 Budapest, Tárnok u. 9-11.
1016 Budapest, Zsolt u. 6.

GYERMEKORVOSI RENDELŐK

1012 Budapest, Mikó u. 12.
Telefon:
06-1/375-7173,
06-1/375-7539

1011 Budapest, Markovics I. u. 2.
Telefon:
06-1/202-0937,
06-1/201-6162

CSALOGÁNY UTCAI HÁZIORVOSI RENDELŐ

1-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Zempléni Tibor
Tel: 06-1/201-3392

2-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Nagy Ágnes Helga
Tel: 06-1/770-1056

3-as felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Mezösi Károly
Tel: 06-1/201-3762

4-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Majoros Márkó
Tel: 06-1/201-5415

5-ös felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Antal Dániel
Tel: 06-1/201-5415

6-os felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Bodroghelyi László
Tel: 06-1/201-7125

ZSOLT UTCAI HÁZIORVOSI RENDELŐ

7-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Csupor Emőke
Tel: 06-1/375-0002

8-as felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Nagy János
Tel: 06-70/428-4629

ATTILA ÚTI HÁZIORVOSI RENDELŐ

9-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Papp Viktória
Tel: 06-1/375-6551

10-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Borcsányi Judit
Tel: 06-1/375-6046

11-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Lukács Imre
Tel: 06-1/375-6046

12-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Kálmán Eszter Anikó
Tel: 06-1/213-7334

13-as felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Lukács Imre
Tel: 06-1/375-6551

TÁRNOK UTCAI HÁZIORVOSI RENDELŐ

14-es felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Szabó Krisztina
Tel: 06-1/356-7125
Tel: 06-20/598-0677

15-ös felnőtt háziiorvosi körzet
Dr. Vasadi Ágnes
Tel: 06-1/356-7125,
06-30/845-1854

További információ:

www.marosrendelo.hu

Az egységes ügyeleti hívószám felnőttek és gyermekek esetében is: **1830**

A hívás során a mentőszolgálat szakembere felméri a beteg állapotát, és az adott helyzetre legmegfelelőbb megoldást kínálja. Ez lehet telefonos tanácsadás, ellátóhelyre irányítás, ügyeletos orvos küldése, vagy sürgős esetben mentőautó riasztása.

Szótlan tornyaink, rejtett templomaink

Egykedvűen kalapál a Várbusz dízelmotorja a Kapisztrán téri megállóban: itt senki nem akar leszállni, a turistákkal tömött járat majd a Szentháromság téren engedi szétfutni az utazókat. Ám volna itt amúgy egy apróság a Bécsi kapu közelében, amiért mégis érdemes volna leszállni. Mégpedig a történelem viharait csodálatos módon túlélte, mégis rendkívüli módon alábecsült Mária Magdolna-torony és az egykor hozzá tartozó templom romkertje. Nyolc viszontagságos évszázad tekint vissza ránk ezen a helyen, a torony így a Vár, az egész Várnegyed talán legrégebbi épülete. Kezdetektől ez volt a magyarok temploma (a német polgárság a Nagyboldogasszony-templomba járt), de használták raktárként, levéltárként, a tornyot meg ágyúterasként. Sőt, királyt is koronáztak benne. A kommunista hatalom rosszindulatú hozzáállását tükrözi, hogy a templomhajót annak ellenére bontották le 1950-ben, hogy az jobb állapotban vészelte át a bombázást, mint a torony. A templom újjáépítése a rendszerváltozás után felmerült, ám csak fényfestéssel, lézervetítéssel sikerült felidézni a Helyőrségi templomnak is nevezett épület tömegét.

A torony a közelmúltig Budatower néven üzemelt időszaki kiállításokkal és verhetetlen panorámával. Aki megmássza a sok-sok csigalépcsőt, olyan látvány a jutalma, amivel a Halászbástya sem versenyezhet: nemcsak a fél várost, hanem az egészet megkapja. De hiába itt a 180 helyett 360 fokos látvány, az idegenvezetők sem hisznek benne eléggé, mert úgy emlegetik az északi, polgárvárosi részt, mint a Vár kevésbé izgalmas szegletét. Ami lehet, hogy a tömegtől megcsömörlött látogatóknak jó hívószó, de így akaratlanul is alulértékeljük nyolc évszázadunkat.

Tagadhatatlan, hogy a Mária Magdolna-tornyot bérlő üzemeltetőnek komoly érdekei vannak a látványosság felújításában és újraélesztésében. Az évek során azonban jelentős tartozást halmozott fel az önkormányzat felé, ezért a helyhatóság úgy döntött, hogy saját kezelésbe veszi az épületet. Itt az ideje feltárni, bemutatni és élménnyé tenni ez a röpké hét-nyolc évszázadot a Vár polgárvárosi felében! Mert van elég látványosság erre felé is. A Murad-lift közelében lévő eperfák, a romantikus hangulatú Táncsics Mihály sétány, a most nem látogatható Erdélyi-bástya Kossuth és Táncsics börtönével, a zsidó imaház, és még sorolhatnánk. Mert számunkra sem lehet közömbös, hogyan gondolunk a múltunkra, épített örökségünkre, szűkebb lakóhelyünkre.

Kuthi Áron
főszerkesztő

Impresszum

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA
Kiadó: Budavári Média és Városmarketing Kft.
Szerkesztőség: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 4.
Telefon: +36-1/611-6493
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

VÁRNEGYED

Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Balogh Roland, Szilléry Éva,
Tari Tamás
Fotó: Körösi Tamás, Mudra László, Tóth Tibor,
Vadnai Szabolcs
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk
vissza! Minden jog fenntartva!
Megjelenik 18000 példányban.

Új korszak indul: elfogadták a büdzsét

Több pénz jut a köztisztaságra, és jelentősen több forrás lesz a közterület-fenntartásra a február 13-án elfogadott 2025-ös kerületi költségvetésben. A testületi ülésen többek között döntöttek a Környezetvédelmi Alap felhasználásáról, a Magdolna-torony sorsáról, képviselői irodákról, és szóba került a Logodi utcai idősotthon-beruházás is.

A 2025-ös büdzsé tervezetét Böröcz László polgármester mutatta be, aminek bevételi és kiadási főösszege 38 milliárd 995 ezer forint. Ez többek között tartalmazza a kormány által megítélt pedagógusi béremeléseket és az önkormányzati dolgozók bérének 13 százalékos emelését. A polgármester szerint ez a költségvetés lehetőséget ad a tervezésre is, és arra, hogy 2026-tól meginduljanak a fejlesztések.

Böröcz László szerint a kerületiek 2024-ben lezártak egy kudarcos időszakot, ez a költségvetés ennek a választói akaratnak a kiteljesedése. Ennek fontos eleme az a 71 millió forintos pályázat, ami megelőlegezve visszajuttatja a kerület rászorulóinak azt az összeget, amelyet a gyanú szerint V. Naszályi Márta polgármesterként a saját körének osztott ki jutalomként.

KAMERA-TELEPÍTÉS, LÉPCSŐFELÚJÍTÁS

A büdzsében 30 százalékkal több forrás jut a köztisztaságra és a közterület-felügyeletre, 1,4 milliárd forintot szánnak beruházásokra, 1,7 milliárd forintot felújításokra, 640 millió forint jut az utak, 445 millió forint a közlekedés fejlesztésére. Beruházásokra, felújításokra 3 milliárd forint jut, ennek része lesz új gyalogátkelőhelyek létesítése, térfelügyelő kamerák telepítése, lépcsőfelújítások, és a közvilágítás fejlesztése. Természetesen jut pénz társasházi felújításokra és energetikai korszerűsítésre is.

Böröcz László: 38 milliárd forintból gazdálkodik a kerület

Fotók: Vadnai Szabolcs

A kellő pénzügyi mozgásterről egy 2,35 milliárd forintos tartalék gondoskodik. Az ülésen elfogadták az önkormányzati cégek üzleti terveit és döntöttek képviselői irodák kijelöléséről is.

ÚJ PADOK, IVÓKUTAK

A büdzsé vitájában V. Naszályi Márta képviselői módosító indítványa kapcsán szóba került a Logodi utcába tervezett idősotthon is. Ennek kapcsán Böröcz László hangsúlyozta: a lejtős telek a szakemberek szerint alkalmatlan a szakszerű idős gondozásra, a túlzott beépítést pedig a helyiek ellenzik. A polgármester szerint felesleges 200 millió forintot költeni erre,

amikor ideálisabb helyszínt is találhatnak az intézménynek.

A Környezetvédelmi Alap 156 millió forintos keretéből levegőtisztaság-védelemre, zöldfelület-fejlesztésre, zaj- és vízvédelemre, új utcabútorokra, szemetes- és virággedények telepítésére is jut pénz. Új ivókutak létesülnek, lesz kertszépítő illetve zöldfal-pályázat, valamint virágosztás a lakosság részére.

FEJLESZTENI KELL A MAGDOLNA-TORNYOT

A Czakó utcai Sport- és Szabadidőközpont vezetésével dr. Tatár András lemondását követően Csuri Ferenc paralimpikon úszót, az intézmény sportszervezőjét bízta meg a testület ideiglenes jelleggel (cikkünk a 20. oldalon).

Az önkormányzat 2025. január 31-én átvette a Mária Magdolna-tornyot az eddigi üzemeltetőtől, amely több mint 20 millió forintos tartozást halmozott fel, és amelynek bérleti joga még 2021-ben szűnt meg. A helyhatóság a torony turisztikai fejlesztését tervezi, ezzel bevételi növekedését várja.

Tari Tamás

Elindult a bölcsődei jelentkezés

Megnyílik a Dezső utcai minibölcsőde, jelentősen nő a kerületi férőhelyek száma

Az új bölcsőde három, egyenként nyolc fős csoporttal (Napraforgó, Borostyán, Gesztenye) nyílik, a jelentkezési időszak itt és a kerület többi három bölcsődéjé (Lovas úti, Tigris utcai, Iskola utcai) illetően is elindult. A Dezső utcai egykori villa-épület zeneiskolaként is működött, majd több mint egy évtizede bezárt, azóta üresen állt. A teljes körű felújítás részeként napelemek is kerültek épületre, a gyermekeket modern belső terek, gyönyörű környezet, sok játék, és kert várja. A kerületi bölcsődei jelentkezési lap és bővebb információ a budavar.hu oldalon található.

A bölcsőde fejlesztéséről nagy vita zajlott a február 13-i testületi ülésen. Böröcz László azt mondta, az átadás-átvételkor semmilyen dokumentációt nem kapott V. Naszályi Márta leköszönt kerületvezetőtől, hogy milyen problémák merültek fel a fejlesztéssel kapcsolatban. A korábban átadott dokumentumokból az előző városvezetés kihagyta, hogy a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium már 2024 májusában szabálytalanságokat tárt fel a beruházással kapcsolatban. Ezt követően a Közbeszerzési Hatóság nem-

A Dezső utcai bölcsőde egy tavalyi őszi felvételen

Fotó: Tóth Tibor

csak a kivitelezőt, de az önkormányzatot is megbüntette a szabálytalanságok miatt. Így V. Naszályi Márta valótlanul állította, hogy már októberben minden készen állt a nyitáshoz, hiszen a szükséges engedélyek hiánya és a hanyag ügykezelés miatt a projekt állami támogatása is veszélybe került. „Önt személyes felelősség terheli a történetekért, ráadásul félrevezeti a

lakosokat” – összegzett a polgármester. V. Naszályi Márta képviselő válaszában lejáratókampány részeként értékelte az elhangzottakat.

Böröcz László az ülésen ígéretet tett, hogy mindezek ellenére két-három hónapon belül megnyitja a bölcsőde, mert addigra minden hiánypótló garanciális munkát elvégeznek. **-kuthi**

Találkozó civil szervezetekkel

Fotó: Vadnai Szabolcs

Az I. kerületben működő, illetve tevékenységükkel Budavárhoz kötődő alapítványok, egyesületek, társadalmi szervezetek képviselőivel folytatott egyeztetést az önkormányzat vezetése február elején. Mint azt Böröcz László polgármester hangsúlyozta, a civilek értéktelítő munkája színesíti Budavár szociális, oktatási, kulturális és sportéletét is.

Számos kapcsolódási pont, ötlet és cél köti össze őket az önkormányzat működésével és terveivel.

A kerületvezetés idén is tervez pályázati lehetőségeket biztosítani azok számára, akik a Budaváron élőkét szólítják meg, lehetőség szerint helyben szervezett programokkal.

-vn

Egyeztetés az Országos Széchényi Könyvtárral

Február 4-én Rózsa Dáviddal, az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) főigazgatójával egyeztetett Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester az intézménnyel való önkormányzati együttműködésről. A polgármester szerint közös rendezvényekkel és kiadványokkal is szeretnék gazdagítani az I. kerület kulturális hagyományait, bemutatni a neves írókat, művészeket, alkotókat és emlékeztetni, hogy minél többen megismerhessék a városrész közös kultúrtörténeti hagyatékát.

Idén a magyar költészet napja (2025. április 11.) alkalmából pedig – amely egyben a budavári Márai-emlékévé nyitánya is lesz – közös kiadvánnyal, a Budai Könyvkrónikával készülnek a kerületben élők számára. A kiadvány 29. I. kerülethez kapcsolódó neves történelmi személy és művész életútját mutatja be.

TT

Új kisbusz szállítja a mozgásukban akadályozottakat

Fotó: Vadnai Szabolcs

Önkormányzati kisbusz állt szolgálatba február elején, hogy biztosítsa a mozgáskorlátozott, kerekesszékesekkel közlekedők, betegek szállítását. A buszt a Budavári Szociális és Gyermejjóléti Szolgáltatási Központ szerezte be és működteti, és mindazok igénybe vehetik, akik a központ valamilyen szolgáltatásában részesülnek (idősklubok tagjai, étkeztetésben és házi segítségnyújtásban, házigondozásban, jelzőrendszeres ellátásban résztvevők, valamint a közösségi pszichiatriai

ellátásban, illetve gyermejjóléti szolgáltatásban részesülő személyek). Az új Mercedes kisbusz nagy segítséget ad azoknak a személyeknek is, akiknek rendszeres egészségügyi ellátásra van szükségük és szakorvoshoz kell eljutniuk. A buszt igénybe venni egyeztetés után lehet, díja 300Ft/km (kiszállási, várakozási díj nincs).

Az önkormányzat előző, hasonló szerepet betöltő busza kerekesszékes személy szállítására nem volt átalakítva, és most 16 évesen „vonult nyugdíjba”. **KÁ**

Francia–magyar kapcsolatok Budaváron

Kulturális együttműködésről egyeztetett Franciaország nagykövetével, Jonathan Lacôte-tal február 14-én Böröcz László polgármester. A városházi találkozón többek között jelen volt a Francia Intézet igazgatója, Matthieu Berton, Fazekas Csilla és Fodor Artur alpolgármesterek, illetve Molnár Gábor önkormányzati képviselő.

Az egyeztetés kiemelt témái között szerepelt a Márai-emlékvé, illetve azok a francia–magyar programok, amelyek tovább színesíthetik a kerület kulturális életét. „A beszélgetés során érintettük a közös oktatási és kulturális kezdeményezéseket, valamint a történelmi kapcsolatokat, amelyek összekötik Budavárt és Franciaországot. Fontosnak tartom, hogy kerületünk nyitott legyen a nemzetközi együttműködésekre, hiszen a közös értékek és a kulturális párbeszéd erősítése mindannyiunk közös érdeke” – fogalmazott Böröcz László, aki bízik benne, hogy a jövőben még több közös kulturális kezdeményezés valósulhat meg az I. kerületben.

TT

Lomtalanítás március elsején!

A lomtalanítás minden évben nagy felfordulást okoz az érintett lakóközösségek életében. Ilyenkor óhatatlanul felbukkannak a turkálók, akik a bútoroknak, egyéb kidobott tárgyaknak második esélyt adnának. A halmok szétterülnek, a tárgyak szétszóródnak, az elszállítás után pedig... szóval még napokig látszik a járdán, az úttesten, hogy lomtalanítás volt. A Budavári Önkormányzat arra kéri a kerületieket, hogy a lomtalanításra ítélt tárgyakat, bútorokat **2025. március 1-jén, szombaton, 18 óra után helyezték ki** a lakóházak előtti közterületre, a hulladékgyűjtő járművek számára jól megközelíthető helyre.

A környezet védelme érdekében kérjük:

- a fahulladékokat elkülönítve helyezték ki!
- a lomokat a ház előtti közterületre, a hulladékgyűjtő járművek számára jól megközelíthető helyre tegyék!
- ne pakoljanak az úttestre, mert az balesetveszélyes!
- zöldterületre ne rakjanak hulladékot!

Kérjük, hogy az alábbiakat **NE** helyezték ki:

- Háztartási vegyes hulladék, textil (pl. ruhanemű)
- Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási hulladék
- Veszélyes, elektromos és elektronikai hulladék
- Építési törmelék, gumiabroncs
- Zöldhulladék (ág, nyesedék, lomb, fű), szénpor, hamu, föld
- Elkülönítetten gyűjtött üveg-, papír-, műanyag-, valamint fémhulladék

Az idősklubok is segítenek a pályázásban

Fotó: Tóth Tibor

A Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ minden településén készen állnak a munkatársak arra, hogy felvilágosítást adjanak és segítsenek a 71 millió forint keretösszegű önkormányzati pályázati anyag kitöltésében, beadásában.

Mint azt Krieser Andrea, a szolgáltatási központ vezetője a Várnegyednek elmondta, információért, segítségért az idősklubok munkatársaihoz, valamint a gyermekjóléti szolgálat dolgozóihoz lehet fordulni, ők az űrlapok kinyomtatásában és kitöltésében, illetve a szükséges dokumentumok beszerzésében egyaránt segítenek.

Az önkormányzati támogatási konstrukció 71 millió forintos keretösszege a beérkező igények szerint oszlik meg hat támogatási forma között: nyelvvizsga-támogatás (legfeljebb 30 ezer forint); nyelvtanulási támogatás (legfeljebb 50 ezer forint); gépjárművezetői engedély megszerzésének támogatása (legfeljebb 200 ezer forint); gyógyászati segédeszközök beszerzése (a vételár 50 százalékáig, de legfeljebb 50 ezer forintig); fogszállási támogatás (legfeljebb 50 ezer forintig); valamint fogpótlási támogatás (legfeljebb 150 ezer forint értékben). Pályázni szeptember 30-ig lehetséges.

KÁ

**INFORMÁCIÓ,
SEGÍTSÉGGÉRÉS**
Budavári Szociális
és Gyermekjóléti Szolgáltatási
Központ

Gondozási Központ
1013 Budapest, Attila út 8.
Tel.: 06-1/356-6584
e-mail:
gondozasikozpont@budavarszk.hu

Idősklubok
1013 Budapest, Roham utca 7.
Telefonszám: 06-1/375-9486
e-mail: idrohambudavarszk.hu

•
1015 Budapest, Hattyú utca 16.
Telefonszám: 06-1/201-9735
e-mail: idhattyubudavarszk.hu

•
1011 Budapest, Fő utca 31.
Telefonszám: 06-1/201-4053
e-mail: idfo@budavarszk.hu

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

az I. kerületben élő lakosság életkörülményeinek javítása, egészségügyi helyzetük színvonalának emelése, a rászoruló családok segítése, a tanulás, a foglalkoztatás, munkavállalás elősegítése céljából

TÁMOGATÁSOK:

- ◆ **Nyelvvizsga támogatás**
nyelvvizsgadíj összege, de legfeljebb 30 000 Ft
- ◆ **Nyelvtanulási támogatás**
nyelvtanfolyam díjának összege, de legfeljebb 50 000 Ft
- ◆ **Gépjármű vezetői engedély megszerzésének támogatása**
az elméleti, a gyakorlati oktatás díjának és a vizsgadíjának az összege, de legfeljebb 100 000 Ft
- ◆ **Gyógyászati segédeszközök beszerzésének támogatása**
megvásárolt gyógyászati segédeszköz(ök) vételárának 50 százaléka, de legfeljebb 50 000 Ft

- ◆ **Fogszállási támogatás**
fogszálló készülék vételárának megfelelő összeg, de legfeljebb 50 000 Ft
- ◆ **Fogpótlási támogatás**
fogpótlás, a fogpótlás technikai költségeinek megfelelő összeg, de legfeljebb 150 000 Ft

Pályázati időszak:

2025. január 31-től 2025. szeptember 30-ig.

A pályázat keretösszege 71 millió forint.

A pályázatok beérkezési sorrendben, folyamatosan kerülnek elbírálásra a keret kimerüléséig.

A képviselő-testület által kiírt pályázat keretösszege megegyezik azzal a 71 millió forinttal, amit a Polgármesteri Hivatal az október 1-je előtt távozott köztisztviselők és munkavállalók részére a gyanú szerint jogséértően, jutalom és végkielégítés címén kifizetett. Az összegek visszaszerzéséért indított jogi eljárások lezárultáig a Képviselő-testület döntésével biztosítja a pályázati forrás összegét. Információ: 06-1/458-3051; nepjolet@budavar.hu

Harminc éves híd Budavár és Székelyudvarhely között

A Budavári Önkormányzat küldöttsége is részt vett azon az ünnepi megemlékezésen, amelyet a legnagyobb székelyként tisztelt báró lengyelfalvi Orbán Balázs író, országgyűlési képviselő, néprajzgyűjtő tiszteletére rendeztek születésének 196. évfordulóján Székelyudvarhelyen. Idén lesz harminc éve, hogy az I. kerület és a székelyföldi település testvérvárosi kapcsolatot kötött.

A február 3-ai rendezvényen, Orbán Balázs három évtizeddel ezelőtt felavatott Városháza téri szobránál beszédet mondott Szakács-Paál István, Székelyudvarhely polgármestere, Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház püspöke, valamint Fodor Artur, az I. kerület testvérvárosi, nemzetiségi és egyházügyi kért felelős alpolgármestere.

„Ma, amikor itt Székelyföld szívében ünnepelhetünk, különleges jelentősége van annak, hogy közösen idézzük fel Orbán Balázs író és néprajzgyűjtő szellemi hagyatékát. Három évtizede építjük és erősítjük ezt a hidat, amely Budavár és Székelyudvarhely között húzódik. Ez a kapcsolat a kölcsönös tiszteletre, ba-

Forrás: Budavári Önkormányzat/Facebook/Szász Zsuzsi

Budavár küldöttsége a székelyudvarhelyi fogadóbizottsággal

rátságra és közös értékekre épül, és számos közös program, kulturális esemény és baráti találkozó erősítette meg az évek során” – mutatott rá beszédében az alpolgármester.

Fodor Artur azt is kiemelte, hogy az évforduló nemcsak az elmúlt 30 év sikereiről szól, hanem egyben felhívás a

jövő felé is. „Arra emlékeztet bennünket, hogy az előttünk álló években is ugyanazzal az elhivatottsággal és lelkesedéssel kell folytatnunk ezt a kapcsolatot, hogy a következő generációk számára is olyan örökséget hagyjunk hátra, amely összeköti és erősíti közösségeinket.”

Tari Tamás

Fotó: Vadnai Szabolcs

Megújult az Aladár utcai játszótér is

Az átfogó felújítási program során a Pom Pom játszótér után ezúttal az Aladár utcai játszótér rendbetételére került sor. Itt a régi kerítést egy esztétikusabb megoldás váltotta fel. A Zsolt utcai kapunál a területet gyöngykvaccsal töltötték fel, és megjavították a mellékheység elektromos ellátását, így biztosított a világítás és fűtés.

KÁ

Borotvaélen táncol a Ruszwurm sorsa

„Nem akarjuk elengedni a tartozást; a jelenlegi helyzetet önök hozták össze, a volt polgármester kalauzolta idáig az önkormányzatot. Mi mindent megteszünk, hogy mielőbb visszakerüljön az önkormányzat tulajdonába a két cukrászda és azokat megfelelő módon hasznosítsuk” – jelentette ki Böröcz László a február 13-i testületi ülésen. A polgármestert az ellenzéki párbeszédese önkormányzati képviselő, Kun János kérdezte a Ruszwurm és a Korona cukrászdák ügyében. Az önkormányzat számításai szerint a cég bérleti és használati díjból eredő tartozása már több mint 300 millió forintba rúg. A cég mindeközben azt állítja, fizet bérleti díjat.

A megoldásról szólva Böröcz László megismételte a korábban elmondottakat, azaz, ha a cég átadja a névhasználat jogát, akkor az önkormányzat tovább üzemelteti a két szóban forgó cukrászdát. Ha ettől elzárkóznak, akkor felajánlották, hogy a kiürítés után a helyzet rendezé-

Fotó: Kőrösi Tamás

ség az önkormányzat hajlandó átvenni az összes ott dolgozót, és üzemeltetni az üzleteket. A polgármester azt is elmondta, hogy a céggel folytatott tárgyalásokon az ügyvezető, ő mint polgármester és az I. kerület jegyzője vettek részt; az ott elhangzottakról pedig beszámoltak a sajtónak is. Hangsúlyozta azt is, hogy minden egyes megbeszélésen az önkormányzat érdekeit tartotta szem előtt.

A jelenleg önkormányzati képviselő, V. Naszályi Márta volt polgármester a téma megtárgyalása elején összecsomagolt és elhagyta az üléstermet.

VN

A házasságkötő teremben jártunk

Az I. kerület egész évben töretlenül népszerű esküvői helyszín, mind a gyönyörű Úri utcai házasságkötő teremnek, mind az egyedi történelmi környezetnek köszönhetően. A Halászbástya és a pesti panoráma örökzöld fotóháttér.

Meghatározott pénteki, szombati napokon tartanak házasságkötéseket a budavári házasságkötő termekben, illetve külső helyszíneken. A május és a szeptember a legnépszerűbb hónapok, de a téli időszakot is sok szerelmes pár választja, hogy hivatalosan is összekösse életét. A polgári szertartás helyszínének kiválasztását a lakóhely nem befolyásolja. Amelyik anyakönyvi hivatalban bejelentik a házasságkötési szándékot, annak az illetékességi területén tudnak házasságot kötni. Az I. kerületnek adottságai miatt külön varázsa van, egyedülálló helyszín Budapesten, így sokan választják más kerületekből vagy településekről érkezők, sőt még külföldiek is.

Az országSZerte ünnepezt házasság hetén az önkormányzat anyakönyvi hivatala részéről Bakondi Piroska fogadott minket meleg szeretettel, akárcsak az ide bejelentkező házasulandókat. A helyszín a városrészhez illeszkedően történelmi, és amint az anyakönyvvezető elmondta, az elmúlt évben 350 pár kötött itt házasságot. Vannak különleges kérések a szertartással kapcsolatban, az anyakönyvvezetők mindenben igyekeznek segíteni, de bizonyos határokat nem léphetnek át. A külső helyszíni házasságkötésnek külön díja van, amit a képviselő-testület rendeletben határoz meg. A házasságkötő terem esetén pedig szintén rendeletben meghatározott terembérlési díjat kell fizetni.

Minden anyakönyvvezető más és más, mindenkinek megvan a saját stílusa, egyénisége. Az I. kerületi anyakönyvi hivatalban ketten dolgoznak – Bakondi Piroska és Göndöcs Krisztina. Mindketten igyekeznek személyes, szívhez szóló szertartásokat tartani a házasulók nagy örömeire. „Gyakran mondom a pároknak, hogy szerencsére nem az anyakönyvvezetőn múlik egy há-

A neobarokk Forgách-Asbóth-palota ma házasságkötések helyszíne az Úri utca 58. szám alatt

zasság sikere, hanem csak a házasuló feleken. Néha találkozunk olyanokkal, akik visszatérnek, sőt olyanra is emlékszem, amikor a párokat mi beszélünk rá, hogy ne apai elismerő nyilatkozatot tegyenek, hanem inkább házasodjanak össze.” Felmerült, vannak-e ezüst-, aranylakodalmak, akik sok-sok évtized után megerősítik a szövetségüket. Főként az 50 éves házassági évfordulóra jelentkezők, de ezek már nem hivatalos házasságkötések. „Ilyenkor elbeszélgetünk a házaspárral arról, hogy milyen volt az elmúlt néhány évtizedük, a gyerekekről, unokákról, majd egy kedves, családias ceremónia keretében emlékezünk meg arról a bizonyos 50 évvel ezelőtti napról” – mesélte Bakondi Piroska.

Az anyakönyvvezető beszélt arról is, hogy 18 éve dolgozik ebben a munkakörben, amit mindig is a hivatásának tekintett. Családi indíttatásból választotta ezt a pályát, hiszen a férje édesanyja is anyakönyvvezető volt egy kis településen. Gyakran segített neki, még versmondásra is szívesen vállalkozott. Kiemelte azt is, hogy az anyakönyvvezetők munkájának nagy része adminisztratív, a szertartások levezetése úgy mond „a hab a tortán”.

Szóba került, hogy néhány alkalommal a korábbi polgármesterek is közreműködtek esküvőkön, többnyire külön felkérésre. Van tehát arra lehetőség, hogy a polgármester is bekapcsolódjon a polgári szertartásba, de szükséges az anyakönyvvezető segítségével is.

Szilléry

Göndöcs Krisztina és Bakondi Piroska

Fotók: Marosfalvi Péter

Hiszek a közösség erejében

Fazekas Csilla alpolgármester a találkozóponyjainkról, a kerület kulturális fejlesztéseiről

Óvónőnek készült, de közgazdász és politikus lett. Magával ragadta a Várnegyed szellemi élete, számos helyi művészt, kulturális szakembert és közösségszervezőt ismer. 2022 őszén időközi választáson lett egyéni képviselő, 2024 októberétől kerületünk alpolgármestere.

– Miért választotta a politikai pályát?

– Kisgyerekkoromban édesanyám szerint óvónő szerettem volna lenni, gimnáziumban pedig a versmondás, színjátszás vonzott jobban. Bölcsész és közgazdász diplomám van, és őszintén szólva sohasem készültem politikai pályára.

– Akkor mégis mi történt?

– A férjemmel az I. kerületbe költöztünk. A Budai Polgári Községgel számtalan programot szerveztünk, sok helyi lakossal kerületkapcsolatba, és mindinkább megfogalmazódott bennem, hogy szeretnék tenni a helyben élőkért, megoldást találni a mindennapi problémáikra. Két dolgot hoztam magammal a szigetközi kis falumból, Lipótról a fővárosba: az egyik az együttműködés kultúrája, az, hogy számíthatnak egymásra az emberek. A másik az épített és rendezett lakókörnyezet szerepét, a rend, a tisztaság és a természetközelség fontossága.

– 2022 tavaszán az akkori budavári alpolgármester, Gelencsér Ferenc parlamenti mandátumot szerzett, így megüresedett a helye a képviselő-testületben. Az őszi időközi választást Ön nyerte meg a 4. számú körzetben. Meglepetésként érte a győzelem?

– Megtiszteltetésként fogtam fel, az időközi kampányunk pont arról szólt, hogy ha képes győzni a jobboldal, akkor többségbe kerül a testületben, hogy a tétlenséget a tettek, a viszályokat az együttműködés válthassa fel. Ez a győzelem egyértelmű üzenet volt a baloldali városvezetésnek.

– A győzelemmel a jobboldali többség átvehette a kezdeményezést a képviselő-testületben, amivel teljesen új helyzet állt elő. Milyen volt ez a másfél éves időszak?

– A testület által hozott határozatokat a városvezetés következetesen nem hajtotta végre, ami a kerület mindennapjaira is

FÓKUSZ

rányomta a bélyegét. Ennek ellenére mégis sikerült bizonyos eredményeket elérni, mint például a most is igénybe vehető fűtési támogatás bevezetése. Azt is eredménynek tartom, hogy a jobboldali frakció már ekkor beláthatta abba, hogy mit csinál rosszul a városvezetés, mi nem működik, és hogy mire van szüksége valóban a kerületieknek. Október óta az előző ciklus sok mulasztására és visszásságára derült fény, ezeket mindenképpen rendeznünk kell, és ezután kezdődhet el programunk megvalósítása.

– Mi az üzenete a 71 milliós keretösszegű pályázatnak?

– A leköszönő polgármester asszony 71 millió forintot osztott ki ilyen-olyan indokkal a távozó embereinek. Mi most ugyanekkora összeggel támogatjuk az egészségmegőrzést, a tanulást, a munkavállalást. Ez a pályázat arról szól, hogy nem a politikusok, hanem az itt élők az elsők.

– Az előző ciklusban a Népjóléti, Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság elnökeként dolgozott, a kerületből rengeteg kulturális szakembert, művészt ismer. Lehet, hogy nem véletlen, hogy az új vezetés az elsők között találkozott a helyi művészekkel.

– Gyerekkorom óta minden érdekel, ami kultúra. Hol versmondó versenyekre jártam, hol énekeltem, amatőr darabokban játszottam, vagy kulturális podcastot vezettem. Szerencsések vagyunk, mert nemcsak egykori neves művészek emlékével és emléktábláival van tele Budavár, hanem rengeteg kortárs művész él és alkot körülöttünk. Számukra kell nagyobb láthatóságot adni: ismerje meg mindenki, hogy a szomszédban milyen tehetség lakik!

– Az átlagpolgárt jobban érdekli, hogy kátyús-e az utcája, mint az, hogy ki alkot a szomszédban...

– Egy emberarcú város, az ott élők közössége számára a szellemi élet ugyanúgy fontos, mint az infrastrukturális fejlesztések, az útfelújítások. A kultúra az emberi kapcsolatok, a közösségi élet alapvető csomópontja.

– Mit kínálnak a helyi, jól működő kisebb-nagyobb közösségeknek?

– A helyi civil szervezetekkel és oktatási intézményekkel is szorosabbra szeretnénk fűzni a kapcsolatokat, ezért már ve-

FAZEKAS CSILLA

1993-ban született Mosonmagyaróváron. Kommunikáció- és médiatudomány szakon végzett az ELTE-n, közgazdász diplomát szerzett a Műegyetemen. Angolul és németül beszél, a Szép magyar beszéd verseny 2010-es országos döntőjének Kazinczy-érmese.

A Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa volt Bécsben, az ottani magyar közösség számára szervezett programokat. Böröcz László mellett dolgozott előbb a Fidelitas központi irodavezetőjeként, majd az Országgyűlésben. 2021-2022-ben a Budai Polgári Közösség egyesület elnöke, 2021 óta a Budavári Fidesz alelnöke.

2022 óta budavári önkormányzati képviselő, az előző ciklusban a Népjóléti, Oktatási és Kulturális és Sport Bizottság elnöke, a Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság alelnöke volt. 2024. október 1. óta alpolgármester.

lük is lezajlottak az első találkozók. Az a célunk, hogy tanuljunk ezektől a közösségektől, és a segítségükkel tegyük otthonossá az egész városrésznünket.

– Lélekszámához képest a Várnegyed rendelkezik a legnagyobb, legszínesebb kulturális intézményhálózattal Budapesten. Ezzel milyen terveik vannak?

– Valóban: kerületszerte vannak galériáink, szalonjaink, kulturális központjaink. Célunk, hogy ezek szervezettebb részei legyenek az itt élők mindennapjainak, mi jussunk először eszükbe, ha programot vagy éppen rendezvényhelyszínt keresnek. A januártól a Várnegyedben megjelenő programajánló melléklet is ezt a célt szolgálja. Ennek megfelelően alakítjuk át a jegyárakat és terembérelti díjakat is, az eddigieknél jóval nagyobb kedvezményt kínálva polgárainknak. Tárgyalunk arról is, hogy ez a kedvezmény ne korlátozódjon a saját intézményeinkre. A hatékonyabb működés érdekében pedig a jövőben egy cégben, a Budavári Közösségi Nonprofit Kft.-ben vonjuk össze a kulturális mellett a rendezvényszervezési, sport- és médiatevékenységet is.

– A kampányban a Fő utca revitalizációja, kulturális tematikus városrész kialakításának lehetősége is felmerült. Erre vannak konkrét elképzelések?

– A revitalizáció, egy otthonos városrész nem képzelhető el a Batthyány tér felújítása nélkül, ez tehát egy nagyobb lélegzetű terv. Addig is kisebb lépésekkel kell elindulnunk, mint például az üresen álló üzlethelyiségeink használatba adása, akár kulturális, közösségépítő célokra is. Az előző városvezetés egyáltalán nem mérte fel, hogy milyen funkciókat látnának szívesen a

FÓKUSZ

környéken élők és a tematikus (pl. művészeti) utcákra irányuló kezdeményezések is elhaltak.

– A kerület az idegenforgalom kiemelt célpontja is egyben. Ez néha konfliktusforrás, ám bevételt is jelent. Hogy lehet és kell fejleszteni a vendéglátási, idegenforgalmi szektort, hogy az itt lakók és az ide érkezők egyaránt jól érezzék magukat?

– Alapvető célunk, hogy a helyben élők számára is elérhető, jó minőségű szolgáltatásokat nyújtsunk a Várnegyed turisztikailag kiemelt részein is. Miközben a turizmus sok helyi kisvállalkozást tart fenn, fontos, hogy a szolgáltatók a helyieknek kedvezményeket biztosítsanak, mint ahogy ez működik is néhány vendéglátóipari egység esetében. A karácsonyi vásár jó példa volt minderre: amellet, hogy a turistáknak látványosság volt, a helyiek kedvezményesen vásárolhattak. Szintén vállaltuk a programunkban, hogy kezeljük a buszkáoszt, a turistaforgalmat is igyekszünk ésszerűsíteni.

– Budavár a kutyatartók kerülete, rengeteg négylábú és kutyagazdi lakik itt, külső szemmel irigylésre méltó adottságok között: az elegáns történelmi környezet és kutyafuttatók egyszerre találhatók meg. Mit lehet még javítani a helyzeten?

– Itt két szempontot kell egyszerre figyelembe venni, egyrészt a köztisztaság kérdését, másrészt a tájékoztatást, az edukációt. Rendészeti biztost neveztünk ki és a köztisztasági ágazatot, valamint a közterület-felügyeletet is megerősítettük. Az Akela Kutyaiskolával együttműködve folytatjuk a már évekkkel ezelőtt elindított ingyenes előadássorozatot. Támogatjuk a felelős kutyatartás feltételeinek megteremtését (pl. kutyafuttatók rendben tartását, kutyaurülék-gyűjtők cseréjét), de kiemelt célunk az is, hogy elősegítsük a kutyás és nem kutyás polgárok békés együttélését.

– Ezt egy parkokkal teli, szellősebb városrészben csak egyszerűbb megoldani, mint a pesti belső kerületekben...

– Valóban, jó helyzetben vannak a kerületi kutyások, mert sok a zöld, de a parkjaink nagyrészt fővárosi fenntartásúak, így a köztisztaság mindig kényes kérdés. Kezdeményeztük, hogy ezeknek a területeknek a kezelését átvegyük a fővárostól, hogy végre gondos gazdaként járassunk el. Böröcz László polgármester ebben a kérdésben egyeztetett már a főpolgármesterrel. Ott van például legnagyobb parkunk, a Vérmező: a közvilágítás botrányos, a park gazos, szemetes. A fővárosi beruházás után kevesebb lett a kuka, a padokat pedig sajnos gyakran hajléktalanok foglalják el. És mindennek megoldása úgy tűnik, sokkal fontosabb nekünk, mint a Főkertnek.

– Sokszor posztol közösségi oldalán egészséges életmódról, szabadidejében fitneszterembe jár.

– Már csak egy kis séta is sokat segít az egészségmegőrzésben, a csodálatos budavári lépcsők különösen alkalmasak az állóképességünk fejlesztésére. Támogatjuk többek között az idősök kedvezményes gyógytornáját, úszójegyét a Lukács Fürdőben, a Czákó sportközpontban van foci, kosárlabda, röplabda, és kültéri fitnesz eszközök állnak rendelkezésre. A szépkorúaknak heti kétszer pingpong órát tart a sportközpont és van egy mozgásterápiás kuckó is. A rendkívül jó adottságú, verhetetlen panorámájú sportközpontunk szeretnénk továbbfejlesztetni, de arra is lehetőséget szeretnénk biztosítani, hogy a kerület más pontjain is lehetőség legyen a szabadidő aktív eltöltésére.

Kuthi Áron

Két totális diktatúra szorításában

Budapest ostromának nyolcvanadik évfordulójára emlékeztek a Városházán

Nyolc évtizede, 1944 karácsonyától február közepéig tartott Budapest ostroma, amely több mint 25 ezer polgári áldozatot, 52 ezer sebesültet, valamint brutális pusztítást hagyott maga után. Az élő szemtanúk száma az idő előrehaladtával egyre kevesebb, de szerencsére kerületünkben is többen élnek azok közül, akik ezt az embertelen hadműveletet átérték. Február 12-én, az ostrom végének napján emlékestet tartottak a budavári Városházán.

Böröcz László polgármester köszöntötte az ostrom kerületi túlélőit, Madocsa Miklóst és feleségét, Mártát Fotók: Vadnai Szabolcs

„Valahol messze, messze a látható események előtt kezdődik a háború. Az emberek lelkében kezdődik a háború” – kezdte ünnepi beszédét Márai Sándor gondolataival Böröcz László polgármester. Mint mondta, azokra emlékezünk, akik történelmünk legádázabb ostromának estek áldozatul nyolcvan évvel ezelőtt Budapesten, két diktatórikus hatalom között és a XX. század pusztító valósága között őrlődve.

Budavár Önkormányzatának épülete és az alatta húzódó pincerendszer bűvőhelyként működött az ostrom idején, a megemlékezés helyszíne tehát a lehető legmegfelelőbb, egyben legmértőbb helyszín volt. A 470 négyzetméteres objektumban nyolcvan éve ötszázhatvan ember vészelt át a második világháborús ostromot. Az ide menekült lakosok jégből olvasztottak vizet, és fagyott lovak húsából voltak kénytelenek enni, mint a főváros más, pincékbe kényszerült polgárai is.

„Budapest ostroma nemcsak egy katonai hadművelet színtere volt, hanem egy egész nemzet szenvedésének jelképe is. Városunk, utcáink harcmezővé váltak, a lakosság pedig kegyetlen körülmények között próbált túlélni. Rengeteg ártatlan élet, kötelek és családok váltak semmissé, közösségeink is szinte helyrehozhatatlan veszteségeket szenvedtek” – emlékezett a polgármester. Mint mondta, az ostrom története nemcsak a pusztulást idézi: szól azokról is, akik mindent megtettek azért, hogy megmentse egymást, társaikat és az ismeretleneket is. A bátorság és az önfeláldozás, embernek maradni minden körülmények között, ez emlékezésünk egyik legfontosabb feladata és

TAPINTHATÓ TÖRTÉNELEM

A megemlékezést követően a résztvevők idegenvezetővel járták be a Városháza alatt húzódó, eredetileg barlangjáratokból és pincékből kialakított világháborús óvóhelyet, ahol nyolcvan éve 560 ember szorongott. Ez a különleges alkalom még közelebb hozta az ostromot elszenvedő budapestiek élményeit, akik a karácsonyi ünnepek után nem sokkal pincékbe kényszerültek.

értéke. A polgármester az eseményen köszöntötte Madocsa Miklóst és feleségét, Mártát, ostrom-túlélőket, akik azóta is a kerületben élnek. „Hálásak vagyunk, hogy lehetnek még közöttünk olyanok, akik megoszthatják velünk nyolcvan évvel ezelőtti történetüket és akik munkájukkal, életükkel részt vettek az újjáépítésben. A mai nap tisztelete nekik szól. Velük, általuk is többek leszünk.”

Máthé Áron történész, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke beszédében a második világháború egyik legrettentesebb csatájának nevezte a nyolcvan évvel ezelőtti ostromot. Az aulában a Fortepan archív képeiből rendezett kiállítás emlékezett meg az ostromnak pusztításairól. A tárgyi emlékeket Csecserits Andor, az Erődítéstörténeti Egyesület vezetője hozta a kiállításra, Tóth Gábor néprajzkutató pedig naplókkel egészítette ki a tárlatot.

A megemlékezésen levetítették a Budavári ostromnapló – Töredékek című rövid dokumentumfilmet, melyben a Madocsa házaspár osztotta meg emlékeit a háború végnapjairól.

Szilléry Éva

Incidens nélkül zajlott a kitörés napja

Két ellentétes nézeteket valló csoport szervezett tüntetést a kitörés napja alkalmából február 8-án szombaton Budán. Az események a rendőrség fokozott felügyelete mellett zajlottak, mert el akarták kerülni a történelmi évfordulón 2023-ban történt incidenseket, amikor egy magát antifasisztának nevező külföldi szervezet tagjai magyar állampolgárokat támadtak meg vélt politikai nézeteik miatt.

Az eseményről megemlékező túra résztvevői a Hadtörténelmi Múzeum épülete előtt, a Tóth Árpád sétányon gyülekeztek. Nem sokkal később fél öt előtt az emléknapra összegyűlt tömeg elindult a Várból a 60 kilométeres emléktúrára. Eközben az antifaszista tömeg az Ostrom utcán elindult a Vár felé. A rendőrség lezárta a Kapisztrán teret, megelőzve a két csoport találkozását.

A kitörés napjaként a történelemben vonult esemény éppen nyolcvan éve volt, 1945. február 11-én próbáltak kitörni a német és magyar csapatok a Vörös Hadsereg ostromgyűrűjéből. A vérengzésbe torkollott akció öt napja alatt tízezer katona halt meg, a szovjet vonalakon csak pár százan tudtak átjutni.

–vn

A szétlőtt Krisztinaváros, középen a mai Petőfi Sándor Gimnázium épülete

Forrás: Fortepan

FELHÍVÁS

A Budavári Önkormányzat várja azoknak az – elsősorban I. kerületi – polgároknak a jelentkezését, akik személyesen élték át Budapest bombázását, vagy ostromának bármelyik szakaszát 1944 végétől kezdve 1945 februárjáig. Mindannyiunk számára fontos, hogy a kerület múltját emberi történeteken keresztül minél jobban megismerjük. Minden részlet, beszámoló, de akár egy fennmaradt személyes tárgy is egy külön történet.

Kérjük, vegyék fel a kapcsolatot a Várnegyed lap szerkesztőségével a következő elérhetőségeken:

06-1/611-6493 ♦ info@varnegyed.hu

Illyés Gyula

Iszonyat

Láttam Buda égését,
az izzó koszorút
egy nép fején, nép ("népség!")
hulltát, a háborút.

Láttam, mint más az álmát,
csonka hullát, dögöt
a lecsapódó gránát
csipkebokra között.

Reggeli hatkor álltam,
az új év reggelén,
reggeli holdvilágban
egy ház-rom tetején.

Nyíltak a gránátok gyors
mózesi bokrai,
próbált az isten vagy sors
valamit mondani.

Láttam a fagyos hóban
az úttesten fejet
olyan laposra tiportan,
mint a reliefek.

Láttam holt anya karja
közt még vak kisdedet
véresen vért akarva
nyalni a tej helyett.

Emelte véres arcát,
fölsírt a csecsemő.
Anyja volt: ez az ország,
ő maga: a jövő.

(De iszonyat szivemben
csak attól vert, hogy ez,
ez is emberi, - minden
milyen természetes,

hogy a rom is hogy illik,
ahová épp került,
hogy a valóság mindig
helyén van mindenütt,

hogy csak a képzelet lát
csodát és nem a szem!
Eleve a szegény fáj:
ezt is elviselem.)

Egy segédlelkész a fegyverek árnyékában

Ostromnapló bukkant fel egy árverésen, idén könyv alakban is kiadják

Izgalmas kiállítás nyílt január 26-án a Bécsi kapu téri evangélikus templom alatti pincében, amely a második világháborúban óvóhelyként működött. Ez ad otthont a budapesti ostrom egyik legkülönlegesebb hely- és egyháztörténeti virtuális krónikájának, a Bagár Iván segédlelkész vezetett ostromnaplót bemutató tárlatnak. A tervek szerint április 23-ig látogatható kiállítást dr. Fabiny Tamás püspök és Venásch Eszter püspöki referens-kurátor mutatta be a Várnegyednek.

Fabiny Tamás evangélikus püspök és Venásch Eszter kurátor méltatta Bagár Iván önfeláldozó tevékenységét *Fotók: Tóth Tibor*

A környékben élők először 1944 karácsony napján kerestek menedéket a templom alatti pincében. Az ostrom végére már 20–30 ember nyomorgott a vaksötét helyiségekben, mai fejlethez elképzelhető körülmények között. „Sréter Ferenc lelkész vezetésével, Anna testvér diakonissza és Bagár Iván segédlelkész közreműködésével folyt itt az életmentő munka” – fogalmazott Fabiny Tamás püspök, aki a kiállítótér alatti mélypincébe is lelakozolt minket. Itt az ember lelki szemei előtt könnyen megelevenednek a túlélés kényszerű kálváriái, amikről Bagár napi szinten, pedánsan, mégis olvasmányos formában számolt be.

A naplóból – amelynek másolata kézbe vehető a tárlaton – kiderül, hogyan folyt a földalatti élet, hogyan jártak vízért, élelemért, miként imádkoztak az itt élők, hogyan jártak az egyházi személyek a környék óvóhelyeit, és hogy végezték a romeltakarítást. „A segédlelkésszel is vízfordás közben történt a tragédia. Január 30-án találat érte a csoportjukat, Sréter a lábán sebesült meg, egy 14 éves fiúval szívlövés végzett, Bagár súlyos sebe pedig elfertőződött, és 1945. április 23-án meghalt” – árulta el Fabiny Tamás, hozzátéve, hogy eredetileg épp ezért szerették volna április 23-áig látogathatóvá tenni a kiállítást, ám lehet, hogy meghosszabbítják a programot.

A Budavári Önkormányzat által is támogatott kiállítást nemcsak a 37 évesen elhunyt Bagár életét, vagy az ostrom idejére vidékre menekített családja sorsát ismerhetjük meg, de a szilveszter napján telitalálatot kapott templom korábbi szépségéről is képet kaphatunk, sőt egy, a romok közül kimentett feszületet is megcsodálhatunk. Az ostromot átélt családok fényképei mellett túlélők visszaemlékezései és interaktív totó is színesíti a tárlatot.

„Korábban ennek az óvóhelynek a háborús történetéről semmit sem tudtunk, az egész napló egyháztörténeti újdonság, de még a Sziklakórházzal kapcsolatban is derültek ki belőle új információk” – mondta el Venásch Eszter.

A naplónak ugyan létezett egy gépelt verziója az '50-es, '60-as évekből, ám ez nem teljes terjedelemben tartalmazza a szöveget. Az eredeti kézirat első füzeté – mint kiderült, Bagár három füzetben írta le élményeit – 2023-ban, egy internetes árverés során került az evangélikus egyház tulajdonába. A tervek szerint a lábjegyzetekkel és képekkel kiegészített napló még idén, a Luther Kiadónál lát majd napvilágot.

A kiállítás előzetes bejelentkezés után tekinthető meg a budavári evangélikus templomban (1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 28.), ezzel kapcsolatban a budavar@lutheran.hu címen, illetve a 06/1-356-9736-os telefonszámon lehet érdeklődni.

Tari Tamás

A nomád nyári táborban gyorsan elfelejted az internetet

A 304. számú Kőrösi Csoma Sándor Cserkészcsapatnál jártunk

Fontos év a 2025-ös a 304. számú Kőrösi Csoma Sándor Cserkészcsapat életében, hiszen az 1925-ös eredeti alapítást, illetve a rendszerváltás utáni 2004-es újjáalakulásuk 20 éves fordulóját is idén ünneplik meg. A Budai Református Gyülekezet fenntartásában működő csapat egyik parancsnokával, Maloschik Emmával, illetve az újjáalakításban kulcsszerepet játszó volt csapatparancsnok Pótor Józseffel a Szilágyi Dezső téri református templomban beszélgettünk a cserkészletről, illetve arról, hogy a modern világ kihívásai közepette mit tud nyújtani a mozgalom az ifjúságnak.

Az már a beszélgetés elején kiderült, hogy ez a csapat mindig is a mozgalom hagyományosnak mondható keretei között működött, és működik a mai napig. „Nálunk a fő hangsúly kezdetektől az életrevaló, ifjú polgárok nevelésén van, akik nap mint nap azért dolgoznak, hogy egy jobb világban éljenek és egy jobb világot hagyjanak maguk után. Ez a cserkészlet alapítójának, Robert Baden-Powellnek a szellemiségét tükrözi, amit természetesen mi is továbbviszünk” – fogalmazott Maloschik Emma. Kiemelte, hogy a cserkészlet vallásos mozgalom, és bár az ő esetükben a Budai Református Gyülekezet a fenntartó, bármilyen vallási közösség tagjait szívesen látják a soraikban. A politizálást viszont szigorúan kerülik.

A vezetőség is fiatalokból áll: ő egy másik parancsnokkal együtt, huszonevesként irányítja a csapat mindennapjait a Szilágyi Dezső tér 3. alatti cserkészotthonban. Csapatukba már 6–7 éves kortól szívesen várják a gyerekeket. „Jelenleg 90–100 fővel működünk, a táborokon 80–90 fő szokott részt venni a kiscserkészekkel együtt, a fiú-lány arány pedig nagyjából fele-fele” – fejtette ki Emma, aki szerint ez egy ideális létszám, aminek a szinten tartására két évente indítanak egy fiú és egy lány őröt.

ÉLŐ HAGYOMÁNYOK

Pótor József már az „öregcserkészek” sorát erősíti, újjáalapítóként és a különféle cserkészrelikviák gyűjtőjeként, ismerőjeként tőle tudhattunk meg többet az 1948-as betiltás előtti időkről: „A csapat azért vette fel Kőrösi Csoma Sándor nevét, mert az alapítók egy olyan református személyt kerestek, aki példaként szolgálhat az ifjúság számára mind a tudományos munkásságával, mind azokkal a készségeivel, amelyekre szüksége volt a távol-keleti kutatómunkában.”

József gyűjteményéből vehettük kézbe Cser Andor és Mirtse Árpád könyvét is, ami Az első tíz év címmel mutatja be a csapat 1925–35 közötti történetét. Ebből kiderül, hogy bár az egység száz éve alakult, eredetileg a Kálvin téri 1. számú Budapesti Keresztény Ifjúsági Egyesület cserkészcsapat budai rajaként léteztek, már 1920-tól. Fennmaradt a történelmi, 1930-ban készült 304-es csapatzászló is, ami előtt leteszik a cserkészfogadalmat. Az újjáalakuláskor ez az ereklye rejtélyes körülmények között került vissza a 304-esekhez: a második világháborúban az ak-

kori cserkészotthon találatot kapott, ám a zászló túlélte ezt. Valaki élete kockáztatásával, önzetlenül rejtegette a múlt rendszerben, majd 2004-ben egy úrasztali selyemterítővel együtt behozta az irodába, és anélkül, hogy bemutatkozott volna, távozott. A zászlón kívül Emma mutatott nekünk egy úgynevezett búr kalapot is, ami régebben az egyenruha részét képezte, de mára már kezd kikopni a mindennapi használatból.

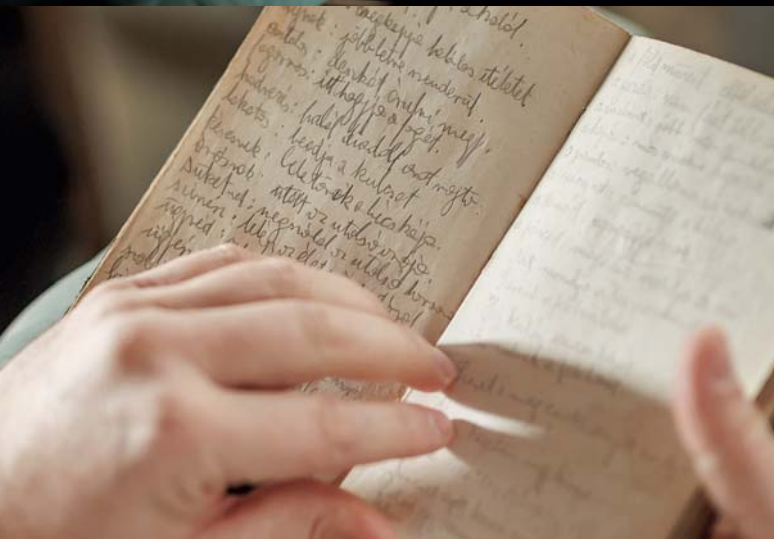
A VALÓSÁG ÁLL NYERÉSRE, NEM A TELEFON

Házigazdáinktól azt is megtudhattuk, hogy a régi világ „egyszerű” táborozása már nem kötné le úgy a gyerekeket, mint akkoriban. „Ma sokkal kidolgozottabb programokra van szükség, keretmesével, átfogóbb szervezéssel. Régen elég volt kivinni a fiatalokat az erdőbe” – mondta József, aki szerint ma már számítógépekkel, okostelefonokkal és komoly ingeráradattal kell versenyezni a gyerekek figyelméért.

Emma arra is kitért, hogy az iskolai toborzásaik során a szülők nagyon érdeklődnek a cserkészlet iránt, de a lehetőség a fiatalokat is magával ragadja. „A közösség mindenkit megfog, aki eljön hozzánk: jó barátokat szereznek, akikkel szeretnek együtt játszani. Az is nagy megtartó erő, hogy egy náluk öt évvel idősebb, tapasztaltabb fiatal foglalkozik velük, akire felnézhetnek,

Fotók: Mudra László

amit máshol ritkán tapasztalhatnak meg. Ez valami furcsa, de csodálatos dolog” – véli Emma.

A parancsnok a csapat életéről is mesélt: „Igyekszünk minél többet a természetben lenni, sokat kirándulunk, de az egész működésünk alapja az őrsi rendszer, ahol a gyerekek minden héten ugyanazzal a társaikkal lehetnek együtt. Fontosak a hétvégi programjaink, ennek keretében télen három napot iskolában alszunk, a tavasz pedig a korosztályos nomád vagy fél-nomád eseményeké. A nyári tábor teljesen nomád körülmények között zajlik.” Azt mindkét házigazdánk megerősítette, hogy a táborban a gyerekek gyorsan elfelejtik az internetet, a telefont, a valós élmények pedig felülmúlják a digitális világot.

RÁTERMETT, ERŐS KÖZÖSSÉG

Hozzá tették, hogy a sokszor mostoha körülmények életrevalóbbá teszik a gyerekeket, könnyebben megbirkóznak a kihívásokkal, amihez a cserkészlet kellő készségeket tanít a számukra. Ezzel kapcsolatban Pótor József hangsúlyozta, hogy a mozgalomban elsajátított kompetenciáknak (csapatmunka, felelősségvállalás, problémamegoldó képesség, kezdeményező-képesség, vezetői képességek) – akár a munkaerőpiacon, akár az élet egyéb területein – hasznát veszik a fiatalok. Ráadásul ezeket már 14–15 éves kortól kezdve sajátítják el.

A cserkészlet a kapcsolatok terén is sokat tud nyújtani, hiszen az itt alakult barátságok életre szólóak. „Sőt a csapaton belül négy házasság is szövődött, de még legalább három másik van, ami más csapatok tagjaival kötött” – emelte ki József, akinek a felesége szintén cserkész.

„A cserkészlet erős közösség, ami az olyan krízisek alatt is össze tud tartani, támasz tud lenni, mint például a Covid-járvány volt” – fejtette ki Emma, aki azt is elmondta, hogy a tanévhez igazodó éves menetrendjükbe igyekeznek sok karitatív, illetve a gyülekezettel közös tevékenységet szervezni. Idén a kettős jubileumot igyekeznek minél több különleges alkalommal megünnepelni. A januári születésnap már ennek jegyében telt, amelyre meghívták az összes eddigi csapattagot. Egy könyv, vagy egy film megjelentetését tervezik az elmúlt 20 év eseményeiről, ezzel tisztelve az első alapítás szellemisége előtt.

Tari Tamás

Egy példaértékű vendéglős

Hogyan lett Rumpeltesből Rajkai, és hová lett a Zur Arche Noahs?

Az I. kerületi képviselő-testület januárban döntött arról, hogy Rajkai Mihály vendéglős tiszteletére emléktáblával jelöli meg az Iskola utca 36. szám alatti épületet. A Víziváros életében fontos szerepet betöltő, nagy hírű polgár egész egyszerű körülmények közül érkezett Budavárra, ám amit itt teremtett, az tényleg megérdemli, hogy az utókor és az örökségét hűen őrző család büszkeséggel tekintsen rá és munkásságára.

Rajkai Mihály 1835. október 17-én született Rumpeltes néven, a Moson vármegyei Rajkán, jómódú gazdálkodó családban. Fitalon hagyta el szülőföldjét, lovas postakocsin érkezett Budára, ahol egy távoli rokona, Dax Mátyás fogadta be. Dax a Várnegyedben, a Tárnok utca 20. szám alatt vezette a Zum Dachs (A Borzhoz) nevezetű vendéglőjét. Itt tanulta ki Rajkai a vendéglátó szakmát, majd Kecskemétre került, ahol A Nádorhoz címzett kávéházat bérelte. Itt nemcsak a magyar nyelvet sajátította el kifőgástalanul, de itt határozta el, hogy német eredetű nevét – mint a kiegyezés előtti korban oly sokan – magyarosítani fogja. Az erre vonatkozó hivatalos kérelmében is azzal érvelt, hogy a színmagyar Kecskeméten hátrányt jelentett számára az idegen név.

Dax Mátyás 1864-ben túladott a várbeli ingatlanjain, és megvásárolta a mai Iskola utca 16. szám alatti házat, ahol egy új, nagyobb vendéglőt nyitott. Ám ennek fenntartását nem győzte egyedül az idős ember, ezért visszahívta Rajkait Kecskemétről. Ekkor kezdődött a Zur Arche Noahs, a Noé bárkája elnevezésű vendéglő igazi felélése. A vendéglátóhely egyébként onnan kapta a nevét, hogy azt a Duna gyakori áradásai során sem érte el a folyó, amelynek haragja elől a Víziváros számos lakója keresett menedéket a fogadó négy fala között.

Rajkai 1865-ben feleségül vette munkaadója unokáját, Dax Jozefát. Házasságuk 52 évig tartott, boldogságuk pedig a családi életben és a vendéglős szakmában egyaránt megmutatkozott. A vendéglősnek 1866-ra sikerült kijárnia a birodalmi helytartótanácsánál a hivatalos névváltoztatását, 1867-ben született lányát, Vilmát így már Rajkaiként anyakönyvezhették. Dax Mátyás és fia halála után 1872-ben Rajkai Mihály végleg átvette a vendéglő tulajdonjogát. Először rendezte az üzlettel kapcsó-

Dax Jozefa és Rajkai Mihály

Forrás: családi archívum

latos adósságokat, majd korszerűsítette a 113 négyzetméteres, gázvilágítással felszerelt éttermet és vendéglőt, amely Buda egyik legkedveltebb helyévé vált.

Pest, Buda és Óbuda 1873-as egyesítése új, pesti vendéglőket hozott a Noé Bárkájába. Rajkai vendéglője a helyi középosztály, tanárok, politikusok, írók és katonatisztek kedvelt tőrszelye lett. Klapka György altábornagy is rendszeresen megfordult itt. A vendéglő védjegye lett a finom bor, a megbízható konyha, illetve az állandó zene hiányát pótoló csend és nyugalom.

Rajkai Mihály 1894-ben vonult nyugalomba 45 év nehéz, de szorgalmas munkája után. Hogy családjának – feleségének és hat gyermekének – biztos lakhatása legyen, 1899-re önerőből építtette fel az akkor Iskola utca 36. szám alatt álló társasházat, ahol később az Isolabella működött. Ma már az ükunokák, Unk János és Emília viszik a Rajkai Espressóra keresztelt helyet, és ahol hamarosan tábla fogja hirdetni Rajkai Mihály emlékezetét.

Tari Tamás

Híres budai mészárosok

Szendy Károly polgármester, Pintér Jenő tankerületi főigazgató és Felkay Ferenc közoktatásügyi tanácsnok jelenlétében szerdán délben volt a Mészáros utcai új leánygimnázium épületének ünnepélyes megnyitása. Ezt az iskolaépületet hétszázkétezer pengős költséggel létesítette a székesfőváros közönsége, hogy pótolja vele a XI. Ince pápa téren álló régi épületet. A két tantermes óvoda bejárata a Koronaőr utcában, a gimnázium bejárata a Mészáros utcában van. A megnyitó ünnepségen vitéz Korompay Sándor, az intézet igazgatója mondott üdvözlő szavakat. A polgármester pedig kijelentette, hogy a székesfőváros közönsége közel ötven esztendő óta óhajtást elégített ki, amidőn az új, modern iskolát felépítette. Lassan 90 éve, hogy a Szilágyi Erzsébet Gimnázium új épületének átadásáról e sorok 1936-ban megjelentek a Budapesti Hírlapban. A telek, ahová az iskola épült, korábban a budai lámpagyújtogatók telephelyeként szolgált.

Ahogy országszerte sok azonos nevű társa, a Mészáros igazi „nomen est omen” utca: mészárosok lakták. Ahogy a néhai kiváló középkorász, Kubinyi András kutatásai nyomán feltételezte, a budai mészárosok már a 13. században céhet alkottak, mivel egy 1481-es privilégiumuk IV. Béla egyik oklevelére hivatkozik. A tavaly elhunyt Végh András a mészároscéh helyrajzi vonatkozású adatait és bordézsmajegyzékeket elemezve pedig arra jutott, hogy a mesterek lakhelye anno a mai Fő utca Szilágyi Dezső tér és Clark Ádám tér közötti szakasza volt, illetve az ezzel párhuzamos Bem rakpart lehetett. Azt is tudni lehet, hogy egy Morvaországból Budára keveredő mester, egy bizonyos Linha István 1796-ban megvásárolt a várostól egy négyszögletes telket a Zöldfa étterem és a kocsút között, ahol mészárszéket létesített, amelyet majdnem egy évszázadig üzemeltetett a család. Az itt kezdődő út erről a mészárszékről kapta a Mészáros utca nevet, amellyel először az 1820-as években találkozunk.

Ha már Zöldfa, a hely megannyi érdekes történet őrzője. A XVIII. század végén itt egy helyi szőlősgazda borkimérést üzemeltet; Hoppinger Ignác Grüner Baum elnevezésű étterme 1845-ben már biztosan e helyütt működött. Fénykorát a híres vendéglős dinasztia sarja, Spolarich György idején élte; ám az épület Budapest ostromának kezdetén, 1944. december 10-én szovjet bombatalálat érte. „Vasárnap este négyen a Krisztina téren, a Zöldfa vendéglőben vacsoráztunk, fél tízkor bomba csapott az udvarba, egész közel hozzánk, az emeleti nyitott folyosó leszakadt, néhány lakás tönkrement, az étteremben pedig óriási robajjal, csörömpöléssel bedőltek az ablakok. Klára borospoharát hosszában kettémetszette valami, a talpas fél poharat hazahoztuk emlékebe” – írta az esetről a támadást túlélő költő, Szabó Lőrinc. Az étterem a háború után előbb Göndör Sándorhoz került, majd 1949-ben államosították. A régi Zöldfa helyére 1963-ban egy ma is álló, öt emeletes szocreál épület került. A földszintjén sovány vigasz, de azonos néven bisztróként tovább működött egy vendéglátóipari egység.

A környéken egyébként kifinomultabb „mészárosok” is laktak. Így például Semmelweis Ignác dédunokája, dr. Hüttl Tivadar. Az 1919-ben született sebész 1943-ban szerezte meg orvosi oklevelét a később dédapjáról elnevezett egyetemen. Egy évvel később már a budapesti I. számú sebészeti klinikáján dolgozott; 1968-tól a Pest megyei Semmelweis Kórház I. sz. sebészeti osztályának főorvosaként, 1969-től megbízott igazgatójaként tevékenykedett.

A végére álljon itt egy pozitív kimenetelű bűnügyi hír 1918 májusából. „Klein Henrik dr. hadbavonult ezredorvos Mészáros utca 8. számú lakásán többször tolvajkulcsos betörők jártak és minden értékebb dolgot elloptak. A kár körülbelül nyolcvanezer korona. A tetteseket sikerült Kuparics Nándor tizenkilencéves lakatossegéd és Kovalszky Antal harmincéves rovtomultu szökött katona személyében elfogni. Kiderült, hogy ők törtek be Granis Miksa vendéglős Mészáros utca 10. szám alatt levő üzletébe, a honnan tízezer korona értékű italt loptak el és beraktározták a Mészáros utca 8. számú ház szintén tolvajkulccsal kinyitott pincéjébe. A tetteseket letartóztatták.”

Körtvélyesi Csörsz

Korábbi
Utcamesék:

A csillagos ég felé: sosem volt még ilyen jó helyzetben a hazai parasport

Kerületi iskolák is csatlakoztak a Magyar Parasport Napja eseményeihez

Február 22-én hetedszer rendezték meg a Magyar Paralimpiai Bizottság (MPB) és a Fogyatékosok Országos Diák-, Verseny- és Szabadidősport Szövetsége (FODISZ) szervezésében a Magyar Parasport Napját, amelyhez idén is több budavári iskola csatlakozott. Ebből az alkalomból beszélgettünk a Czakó utcai Szabadidő- és Sportközpont megbízott vezetőjével, Csuri Ferenc kétszeres Európa-bajnoki bronzérmes paralimpikon úszóval és Európa-csúcstartóval a parasportok hazai helyzetéről és az ezzel kapcsolatos I. kerületi lehetőségekről.

„Magyarországon jelenleg a fénykorát éli a parasport. Ilyen elismertsége, népszerűsége és támogatottsága még sohasem volt hazánkban” – fogalmazott Csuri Ferenc. A paralimpikon szerint már a tíz évvel ezelőtti viszonyokhoz képest is hatalmas előrelépés érzékelhető. Mind a hazai, mind a nemzetközi versenyek színvonala folyamatosan emelkedik. A megnövekedett elvárásoknak hála, az aktív paralimpikonoknak is szinte már annyit kell edzeniük, mint az ép sportolóknak.

Erre Csuri Ferenc szerint sokkal több lehetőségük is van jelenleg, amihez hozzájárult a hazai sportlétesítmények bővülése: „Nőtt az akadálymentes létesítmények száma, a kormány pedig stratégiai ágazatnak tekinti a sportot, aminek a parasport is fontos része.” Ugyanakkor azt is előnyösnek nevezte, hogy egyre több szakember foglalkozik parasportolókkal, és egyre több az inkluzív verseny.

AZ I. KERÜLET SEM VALL SZÉGYENT

Arra kérdésre, hogy a Czakó utcai Sport- és Szabadidő Központ milyen lehetőségeket kínál a parasportok iránt érdeklődőknek, Csuri Ferenc elmondta, hogy több mint egy éve, amióta az intézményben dolgozik, folyamatosan igyekszik bővíteni a lehetőségeket: „Szeretném, ha minél több megváltozott képességű embert bekapcsolhatnánk a Czakó mindennapjaiba.”

A sportnapokon például mindenki rendszeresen találkozhat parasportokkal, kipróbálhatja, milyen a boccia vagy pétanque nevű labdajáték (ami kézenfekvő, hiszen Csuri Ferenc a Paraboccia Szövetség nagykövete, illetve a Magyar Para Boccia válogatott szövetségi kapitánya is), vagy az úgynevezett vak pingpong. Szerinte ezeknek mindig nagy sikerük van, de a terveik között szerepel a „Czakó Mozgató Kuckó” kialakítása is, ami egy szenzoros fejlesztőszoba lesz, ahol szakemberek gyógytorna- és fejlesztő-foglalkozásokon nyújtanak segítséget az ezt igénylőknek.

Ugyanakkor Csuri Ferenc szerint adatvédelmi okokból nehéz pontosan felmérni, hogy hány embernek lenne igénye hasonló lehetőségekre az I. kerületben. De jó visszajelzésnek tekinti, hogy az idei Magyar Parasport Napján három budavári iskola is jelezte a részvételét: „Ez azt jelenti, hogy náluk lesz parasport foglalkozás, vagy előadás. Nagyon jó, hogy a budavári iskolák

Fotó: Tóth Tibor

Csuri Ferenc 2024 óta dolgozik a Czakó utcai Sport- és Szabadidő Központban mint sportszervező. 2025. február elsejével Tatár András, a központ igazgatójának lemondása miatt megbízott intézményvezetőként dolgozik tovább legfeljebb egy éves időtartamra.

nyitottak erre a világra, mi pedig szívesen segítünk nekik, amiben tudunk.”

Azoknak, akik hozzá hasonlóan fiatalon lettek mozgáskorlátozottak, de szeretnének sportolni, a következőket ajánlotta: „Találják meg a nekik tetsző sportágat és kérjenek útmutatást a Magyar Paralimpiai Bizottságtól. Innentől csak azt kell csinálniuk, mint az ép gyerekeknek: kitzúzni a célt és kitartóan edzeni. A határ számukra is a csillagos ég.”

Tari Tamás

Fotó: Tóth Tibor

A művészet és az alkotás szeretete érlelte a barátságukat

A József Attila- és Prima Primissima-díjas író, költő, szerkesztő, zenei rendező, Czigány György vezette Borsos Miklós halálának 35. évfordulójára rendezett megemlékezést január végén az Úri utcai Borsos Miklós Emlékszobában, az alkotó utolsó otthonában. Lapunknak most felidézte első találkozását és barátságát a képzőművész-polihisztorral, akinek a zene éppúgy az életét jelentette, mint a szobrászat, a festészet és a grafika.

Gyerekeként Győr közelében is találkozhatott volna már Borsos Miklóssal, de ténylegesen az 1960-as években, egy interjú kapcsán hozta össze őket az élet. Czigány György Tihanyban a Magyar Rádió munkatársaként kereste fel az alkotót, hogy riportot készítsen vele. „1956-ban kerültem a rádióba a zongoraművészi diplomakoncertem után, és úgy alakult, hogy a zenéről szerettem volna vele beszélgetni. Elmentem Tihanyba, ahol a kertjében találkoztunk. Ez volt az első beszélgetésem a művésszel. Később derült ki, hogy a Győr környéki kertvárosban, Révfaluban mindketten sokszor megfordultunk a Kis-Duna partján, ahová szeretünk nyaralni menni, és a folyóban fürödni a szüleimmel és a barátaimmal” – mesélte lapunknak Czigány György. „Később Miklós elmondta, hogy az itteni Varga-kő valamilyen árvízvédelmi fal volt, a vargák ott szárították a bőroket, és helyi emberként ő azt is tudta, hogy a baptisták ott keresztelkedtek” – idézte fel ezt a kultúrtörténeti apróságot. Amikor rádiós és televíziós műsorokat készített Győrben, és forgatott a gyerekkori emlékei helyszínén, Borsos kalauzolta el őket a Káptalan-dombon, a régi-régi utcákon.

„Erdélyből az anyaországba költöztek, hiszen édesapjának Győrben órásműhelye volt, ott kezdte a pályáját vésnöként. Házuk, egy régi középkori kétemeletes épület nagy termekkel, a Káptalan-dombon a ma is áll. Az első szobrait is ott faragta. Mindez az 1930-as években történt, Czigány gyermekkorában.

Borsos Magyar Nemzeti Galériában megrendezett kiállítását Czigány György már barátként nyitotta meg. „Az említett

első tihanyi találkozásunkkor elmondta, hogy olvasta a versemet a Látóhatár újságban, miután egészen véletlenül abban a lapszámban pont az én versemet helyezték el a képe alá. Érdekes véletlen találkozás, ahogya a művészetek összekapcsolják az embereket” – mesélte Czigány György.

„Talán ebből fakadt, hogy a Magány kenyere című antológiában megjelent jópár versem, amelyhez Borsos Miklóst kérték fel, hogy írjon egy kis bevezetőt. Ekkor pecsételődött meg végleg a barátságunk, amit csak erősített a sok tihanyi találkozás”.

JÁTÉK ÉS MUZSIKA

Ki ne emlékezne a hétköznapi déli hírek után a Kosuth Rádión következő „Ki nyer ma?” című műsorra? Czigány György neve elválaszthatatlanná vált ettől a fülbemászó szignállal kezdődő rádiós vetélkedőtől, holott ő csak egy volt a közel negyven műsorvezető közül. Az ő ötletéből indult műsor 1969-től 38 éven át jelentkezett, először a Hungária, majd az Astoria Szálló hallgatóiból. Czigány György nemcsak a zenei életben, hanem az irodalomban is letette névjegyét: költőként és íróként is ismerjük. Ma főként Szekszárdon él, de havonta egyszer a Marczibányi Téri Művelődési Házban, a „Ki nyer ma – Játék és muzsika tíz percben” szellemében tart találkozót.

Borsos Miklós, a művész és Czibány György, a rádiós riporter

Borsos a II. kerületben, a Rómer Flóris utcai toronyszobás műteremlakásában alkotott, mielőtt az utolsó lakásába költözött az Úri utcába. Czibány György ez utóbbiban is többször vendégeskedett nála. „Neki egy sarok elég volt a munkához. De igazi műterme a nyár volt, amikor a szabadban kézzel, emlékezetből faragott: Illyésről, Szabó Lőrincről, Németh Lászlóról és másokról egyszerre faragta ki a szobrokat és a saját önarcképét is elkészítette” – mesélte Borsosról.

Czibány György íróként, zenei szerkesztőként főként azonos művészeti területen, zömmel az írók között lelt barátokra, de Borsossal kivételt tett, mivel a zene nagyon erősen hozzátartozott az életéhez, akárcsak az irodalom. „Szép stílusban, írói igénnyel írt, és nagyon jól hegedült, gyűjtötte a hegedűket, a házimuzsikálás az élete része volt. Elővett Vivaldi-, könnyebb Bach-darabokat, és hegedűn eljátszotta azokat. E hangszer nélkül az élete nem lett volna teljes. Halála után Buba aszszonnyal jártuk az országot, Miklós kiállításai mentén. Szinte mindegyiket én nyitottam meg” – zárta le a visszaemlékezést Czibány György.

Borsos Miklós az 1980-as években költözött az Úri utcába, az első szabad választásokat nem érthette meg, 1990. január 27-én elhunyt. A ház sokáig lakásmúzeum volt, de viszontagságon ment át: 2017-ben egy alapítványhoz, majd a Párttörténeti Intézethez került a bérleti joga, az önkormányzat Borsos emléktárgyait elszállította. Az előző képviselő-testület jobboldali többsége döntött úgy 2022 végén, hogy a Borsos Miklós szellemiségével szöges ellentétben álló intézetnek mennie kell az ingatlanból. Így kerülhetett újra „kapun belülre” a művész tárgyi és szellemi hagyatéka. A Borsos Miklós Emléklakás minden héten szerdán és szombaton tart nyitva, esetenként előadásokra is sor kerül.

Szilléry

Megformálta a kiindulópontot

Áprilisban lesz épp ötven éve, hogy Borsos Miklós talán legismertebb köztéri alkotását felavatták. A Clark Ádám téri nulla kilométerkő fél évszázada jelöli, hogy innen indul minden út az országba szerteszét. Borsos Miklós grafikus, szobrász- és éremművész mint sok más művén, a Budavári Sikló előterében látható nullás kilométerkővén is szembeűnő az úgynevezett karakterizált középvonalon. „Fiatal koromban hegedültem és ahogy az E-húrt meghúztam a hangszeren, úgy jelenik meg ez a feszülő magas húr legtöbb szobrom középvonalaként” – adott magyarázatot Borsos a védjegyeként is felfogható formára a Muzsika című komolyzenei szaklapban még 1965-ben.

A szobor 1975 áprilisi felavatásának apropóján pedig a Film, színház, muzsika című folyóirat riportere kérdezte a művészt. Talán az újságíró sem sejtette előre, hogy ebben az interjúban Borsos milyen gazdagon fogja szórni a tömör megfogalmazású ars poeticáját. „A mesterek minden időkben azt csinálják, amit tudnak, nem törődnek azzal, mi tetszik, mi nem, adnak-e pénzt érte vagy sem.” Ezt talán érthetjük hányatott pályájára való visszatekintésnek is. Mint ahogy a következő kijelentést a '70-es években a már-már elfogadott státusba lépő alkotó optimizmusának: „A művész minden művét tömegeknek szánja. Ha úgy érzi, jót csinál, ujjong, boldog, alkotását szívesen mutatja.”

A mű azonnal megtalálta helyét, a Clark Ádám téri körforgalom tövében visszatükrözi a körköröséget, és létébe, formájába foglalja a középpontot, a szétfutó utak kezdőpontját. Ám Borsos számára a muzsika volt az igazi külső nézőpont: az egyik művészeti ágból átpillantani a másikba, saját mesterségének területére. „Az emberi lelket főképp a mesterségén kívül levő tapasztalatok gazdagítják. Talán azért, mert jó olykor másféle nézőszögből figyelni az élet megnyilvánulásait” – mondta a már idézett interjúban. S ez nem véletlen, hiszen Borsos számára a művészet egyben az élet volt.

Kuthi

Nyelvtörő és memóriatorna

Rák Katalin, a Léleksimogató beszélgetés-sorozat házigazdájával beszélgettünk

Minden szerdán fél 11 előtt jól öltözött hölgyek és urak sietnek az Iskola utca 28 felé. A kétszázötven éves ház hatalmas kapuja nyitva, a látogatók arcán izgalom, megint összejönnek a lelküket simogató foglalkozáson. A teremben körbe székek, egyiken a Léleksimogató foglalkozás-sorozat vezetője, Rák Kati színművésznő papírjait rendez. Sorra érkeznek a már nem épp fiatalok vendégei. Köszönnek, csevegnek az előző hét élményeiről, majd kezdődik a foglalkozás.

Szilágyi Orsolya, a Jókai Anna Szalon vezetője teát hoz, a vendégek kiszolgálják magukat. Rák Kati könnyed bemelegítéssel indít: nyelvtörő gyakorlatok, asszociációs játékok, memóriatorna. Nagy vidámság, mert egy Alpár nevű úr szórja a vicceket, poénjaira nevetéssel válaszolnak a hölgyek. Aztán jöhet a komolyabb „egy téma, egy tárgy, egy emlék” című játék, amihez mindenki hozzászól. Vagy pedig elemeznek egy helyzetet. Hogyan illik vendégségbe menni? Ki a kedvenc író-költő? Jó dolog-e, hogy az amerikai ünnepek beszívárognak hozzánk is?

Mindenki kifejti véleményét. A másfél óra hamar elrepül. A résztvevők nehezen búcsúznak, még ajánlanak egymásnak programokat, tippet, majd kisebb csoportokban kimennek az utcára. Van, aki hazasiet, akadnak, akik még egy kávéra beülnek valahová, mások a közelben megebédelnek. Rák Katalin magunkra maradunk a teremben. A kérdés így adott: pontosan mi is ez a foglalkozás, és színészként hogy kerül ide? Rák Kati eredetileg azért szervezte a Léleksimogatót, hogy nyugdíjas vendégei memóriáját frissítse, beszédükben technikailag segítse őket. Szerinte ez minden idősebb emberre ráfér, mert a „beszédünkhöz izmok is kellenek, azok is elfáradhatnak”. Fontos az is, hogy a vendégek kiönthessék lelküket, kibeszélhessék az élet adta nehézségeiket. „Szeretnek idejönni, szeretnek társaságban lenni, és ez jó társaság. Idővel a résztvevők heti programjává váltunk, most már majd húszan járnak foglalkozásainkra” – meséli a házigazda.

Fotó: Köves Szilvia

De kik is járnak a léleksimogatóra? Nyugdíjas orvosok, mérnökök, diplomáták, idegenforgalmi szakemberek, óvónők, tanárnők. „Mind gondolkodó, tartalmas életet él, és rengeteg élmény, tapasztalat és tudás gyűlt össze bennük, amit most is érdekesen és hasznosan tudnak elmesélni” – összegzi tapasztalatait a színésznő, aki azt vallja, azért vezeti a foglalkozást, mert szereti a résztvevőket, tanul tőlük, miközben hasznukra is lehet.

Kancsár Péter

Programajánló

MIKOR LESZ MÁR BÉKE UKRAJNÁBAN?

A Budai Polgári Szalon vendége Bendarzszevszkij Anton külpolitikai elemző és Csizmadia Tamás jogász. Elhozhatja-e Donald Trump amerikai elnök hivatalba lépése a békét a térségbe?

Időpont: február 26., szerda, 18.00

Helyszín: Budai Polgári Szalon (Fő utca 28.)

Az esemény regisztrációköteles.

FIÚ, LEÁNY, BOR

Egy történet a bor és az érzelmek találkozásáról. Gasztroszínházi est. Szereplők: Gonda Kata, Bárnai Péter. Zenész: Szabadi Mózes. Sommelier: Brummel Enikő

Időpont: március 9., vasárnap, 17.00

Helyszín: Fekete Holló Kisvendéglő (Országház utca 10.)

Jegyvásárlás: gasztroszinhaz.jegy1.hu

SZFÉRÁK KÖZÖTT

Művészet és tudomány. Válogatás a Magyar Nemzeti Bank kortárs gyűjteményéből. A tárlat olyan magyar művészek munkáit mutatja be, akik alkotásaikban mérnöki, számítógépes, nyelvi, természettudományos szemléletet alkalmaztak.

Helyszín: Ybl6 Művészeti Tér (Ybl Miklós tér 6.).

Megtekinthető május 11-ig.

A MAGYAR EMLÉKEKÉRT A VILÁGBAN EGYESÜLET (MEVE) RENDEZVÉNYEI

A magyar turizmus és vendéglátás emlékei.

Táncsics Mihály gyalogtúrái, vándorlásai Európában.

Időpont: március 11., kedd, 18.00 óra

Jókai-emlékek a testvérvárosi kerületben, Bécsben.

Vendégeink: Ujváry Gábor történész és a Budavári Kézfogás

Testvérvárosi Egyesület. Időpont: március 25., kedd, 18.00 óra

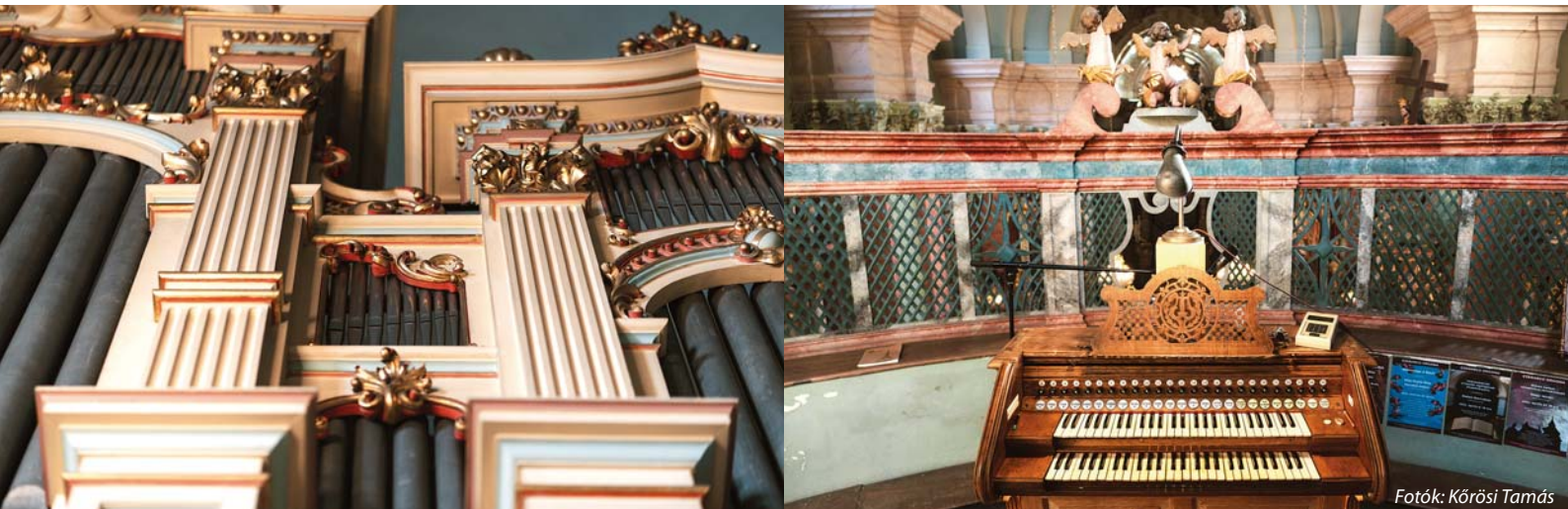
Helyszín: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Székházának

Bethlen Gábor terme (Gellérthegy u. 30-32. földszint)

Megmentésre vár a kincset érő orgona

Külföldi vendégművészek is világklasszisnak tartják a hangszert

Egyre nagyobb veszélyben van a Szent Ferenc Sebei templom 126 éves orgonája. Mivel pénz egyelőre nincs a belső szerkezetek felújítására, idővel elnémulhat ez a különleges műemlék. A templom egyik orgonaművészevel, Kecskés Ádámmal a kincset érő hangszer történetéről és a restaurálás útjában álló nehézségekről beszélgettünk.

Fotók: Körösi Tamás

Ha valaki először hallja a Szent Ferenc Sebei templom tisztelet parancsoló orgonáját, garantáltan libabőrös lesz, és akár spirituális, akár művészi élményt keres Isten házában, csalódni biztos nem fog. Az 1731 és 1757 között épült egykori ferences templomot, amely 1785-től az Erzsébet-apácák otthona lett, eredetileg nem ez a hangszer szolgálta. Ez egy romantikus orgona, amelynek elődje még barokk stílusban készült. A régi orgona részben tovább él az újban: az apácarács felett látható angyalok eredetileg a barokk hangszert díszítették.

„A kiegészítés után Magyarországon két nagy orgonaeépítő cég uralta a terepet. Ezek közül az 1873 óta működő, az egykori Jägerndorfból (a mai észak-morvaországi Krnov) induló Rieger-testvérek építették a mi orgonánkat 1899-ben” – mesélte Kecskés Ádám. Ez volt az orgonagyár 720. hangszere.

MITŐL KÜLÖNLEGES?

Vendéglátónk elárulta, hogy a hangszer igazán sokoldalúra sikerült. „Ez egy közepes méretű, későromantikus hangzású, németes ízlésű orgona. A hallgatókban mégis könnyen felidézi akár a párizsi szimfonikus nagyorgonák hangját is, de barokk műveket, sőt kortárs zenét is meg tud szólaltatni. Emellett zenekari művek átiratai is jól állnak neki, és improvizációkra is ösztönöz.” Páratlan hangzásához a szeleprendszer is hozzájárul. Ennek a lényege, hogy egy hang sok kis kúp alakú szelepet működtet mechanikus módon: fa húzólécek, emelőkarok és libikókák, bőr szerkezeti elemek erdeje szólaltatja meg a sípokot. Ez a fajta szerkezet a legérzékenyebb a játék finomságaira. Ez az egyik utolsó Rieger-orgona, amely ezzel a technológiával készült. Bár a billentyűkhöz ülni nagy kihívás egy ilyen hangszernél, vannak ze-

nészek, akik kifejezetten ezt keresik. Nem véletlen, hogy a hazai és külföldi vendégorgonisták és orgonaeépítők is rendszerint elvannak ragadtatva tőle, és világklasszisnak tartják.

DE AKKOR MI A BAJ?

Paradox módon a hangszer a kommunista hatalomátvételnek „köszönheti”, hogy eredeti állapotában maradt meg: „A szűkös egyházi források szerencsére megakadályozták, hogy bármi módon átalakítsák. Tóth Tamás építész, aki a '70-es évektől közel 40 évig volt itt kántor, szintén megóvta ettől. Hibája alig keletkezett, csak a '90-es években történt pár javítás.” Mostanra viszont a szerkezeti fáradás jelei egyértelműek: a mechanika erősen kopik, az 1600 szelep bőr alkatrészei cserére, igazításra szorulnak, hogy ne a sípok túlhangolásával kelljen kompenzálni a hibákat. Emellett a karzat padlózata is kezd instabillá válni, de az öreg és zajos fűvómotor cseréje is időszerű lenne.

A helyzetet nehezíti, hogy a százmillió forintba rúgó újjáépítést egyben kell elvégezni, nem lehet szakaszolni. Jó hír viszont, hogy a kellő technológia és szakértelem rendelkezésre áll, hogy a következő évszázadok számára is megőrizhessék az orgona eredeti hangját és szerkezetét.

„Egyházi vagy önkormányzati forrásból, de még gyűjtésből sem tudunk előteremteni ennyi pénzt. Állami támogatásra, vagy céges szponzorációjára lenne szükség, hogy meg tudjuk menteni az orgonát” – foglalta össze az aggasztó helyzetet Kecskés Ádám. Hozzátette: 2023 óta tartanak hangversenyeket neves orgonisták bevonásával, ezek a YouTube-on, a @Riegeropus720 nevű csatornán is hallhatók. Ezekon a koncerteken gyűjtik az adományokat a kisebb javításokra.

Tari Tamás

Farsangi édességek

A farsangi időszak elválaszthatatlan és egyben legnépszerűbb édessége a fánk. Míg Béla bácsi Mészáros utcai cukrászdája egy csörögefánk-receptet, Bretz Bernadett, a Cocó7 csokiműhely vezetője egy szalagosfánk-receptet bocsátott rendelkezésünkre. Béla bácsi a következővel kommentálta az édességet: „én a forgácsfánkot egy igen régi családi recept alapján szoktam elkészíteni. Véleményem szerint a fánkokat inkább a nagykonyhai édességek közé sorolnám, nem egy klasszikus cukrászati termék.”

AHOGY BÉLA BÁCSI KÉSZÍTI

Forgácsfánk/csörögefánk

Én kézzel szoktam összegyúrni, és folpackba téve legalább 25-30 percet a hűtőszekrényben pihentetem. Ezután csekély liszttel kinyújtom kb 1,5-2 mm vastagságúra. Hullámos szélű derelevágóval 5x6 centiméteres téglalapokat vágok, amiket keresztben 4-szer bemetszek, peremet hagyva. Én még az első bemetszésen áthúrom a téglalap alsó oldalát. Így egy cső-szerűséget kapok. Óvatosan forró olajba helyezem és világosbarnára sütöm. Vigyázni kell, mert vékonysága miatt hamar megég! Lecsöpögtetem az olajtól, és megszórom vaníliás porcukorral. Tudom ajánlani a lekvárba mártogatást is!

Hozzávalók:

- ◆ 300 g sima liszt (B-55)
- ◆ 4 db tojássárgája (M-es tojások)
- ◆ 50 g vaj
- ◆ csipetnyi só
- ◆ 1-2 evőkanál tejföl, hogy nyújtható legyen a tészta
- ◆ 3 evőkanál rum

AHOGY A COCÓ7-NÉL KÉSZÍTIK

Szalagos fánk

Az élesztőt a langyos tejben a cukorral felfuttatjuk. A lisztet átszitáljuk, majd a többi maradék hozzávalóval egy tálba öntjük, beletesszük a felfuttatott élesztőt és összedagasztjuk a tésztát. Langyos helyen kelesztjük kb. negyven percig, majd lisztezett deszkán kinyújtjuk és fánkszagatóval kiszaggatjuk. Felhevített olajban mindkét oldalát aranybarnára sütjük. Baracklekvárral tálaljuk.

Hozzávalók:

- ◆ 1000 g liszt
- ◆ 3 db tojássárgája
- ◆ 50 g vaj
- ◆ 1 evőkanál kristálycukor
- ◆ 1 csipet só
- ◆ 500 ml tej
- ◆ 50 g élesztő

Mégis mi az a dubaji csoki?

A dubaji csoki speciális arab édesség, 2024-ben egyik napról a másikra lett vele az internet. Mindenki ezzel a közel-keleti csemegével akarta meglepni szeretteit vagy magát. De mi is ez a gasztronómiai különlegesség, és vajon tényleg csak a boltokban tudunk hozzájutni méregdrágán? Az igazság az, hogy a csemegét mi magunk is el tudjuk készíteni otthon!

DUBAJI CSOKI HÁZILAG

Hozzávalók: 20 dkg pisztáciakrém, 20 dkg étcsokoládé, 10 dkg fehér csokoládé, 10 dkg kadayif tészta vagy cérnácska, 2 dkg vaj, 3 ek. tahini, 2 ek. olaj, 10 dkg szezámmag, 1 ek. olívaolaj, pici só

Csokimáz: A csokikat külön-külön megolvasztjuk kevés olajjal a mikróban. Egy szilikonformába először fehér csokit csor-

gatunk cikcakk mintában, majd erre jöhet az olvasztott étcsoki fele. Az alapot belesszük a fagyasztóba dermedni, amíg elkészítjük a tölteléket.

Tahini (ha házilag készítjük): Késes aprítóba beletesszük 10 dkg szezámmagot, 1 ek. olívaolajat, pici sót és addig aprítjuk amíg krémes nem lesz. Közben gyakran le kell szedni az edény oldaláról a masszát, mert feltapad.

Töltelék: Egy serpenyőben vajon adagoljuk a cérnácskát, míg aranybarna nem lesz. Ha kész, egy tálban alaposan összekeverjük az előre elkészített tahinit és egy üveg pisztáciakrémet, illetve a tésztát. A dermedt csokira halmozzuk a tölteléket, majd a maradék olvasztott étcsokival befedjük. Körülbelül egy órára vissz tesszük a fagyasztóba, utána fagyasztható.

LAKOSSÁGI FÓRUM

**A Budavári Önkormányzat
Képviselő-testületének
29/2023. (VI. 30.) önkormányzati
rendelete alapján
2025. március 6-án, csütörtökön,
14.00 órakor a Polgármesteri
Hivatal aulájában
(Kapisztrán tér 1.) a főépítész
lakossági fórumot tart
a Kerületi Építési Szabályzatról
szóló 29/2022. (XII. 20.)
önkormányzati rendelet (KÉSZ)
eseti módosításáról a Donáti
utca – Vám utca – Iskola utca –
Donáti lépcső által határolt tömb
területére vonatkozóan.
További információ
a budavar.hu/hirdetmenyek
oldalon.**

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

„Audiomuzeális darabok vagyunk”

Az eddigi teltház koncertek után ismét a Hot Jazz Band lép színpadra a MáraiKultban. A Jazzmester-sorozat második előadásán, február 27-én a magyar film hőskorának slágerei, Márkus Alfréd, Eisemann Mihály, Ábrahám Pál, Fényes Szabolcs dalai lesznek előtérben. Március végén pedig az Amerikában világhírűvé vált magyar zeneszerzők dalait hozzák el a közönségnek.

Bényei Tamás, a zenekar vezetője lapunk érdeklődésére arról beszélt, hogy a magyar kultúrában nagy hézag van a jazz zenét illetően, hiszen sokáig tiltották ezt a zenei irányt és mire engedni kezdték, már csak a modern jazz jelent meg itthon.

„A konszolidáció idején a modern jazzt tíz-húsz ember játszotta, és jóformán képesítés nélkül tanította. Olyan mélységesen mély kulturális elmaradásban vagyunk, hogy amikor negyven éve ezt a korai jazzt elkezdtem játszani, feladatomban gondoltam, hogy, bemutassam és újra felfedezzük a jazz aranykorát.”

Kezdetektől azt vallja, hogy az együttes képzeletben egy korabeli jazz-zenekar, akik a maguk módján játszásk el az akkori számokat. „Azt is szoktam mondani, hogy audiomuzeális darabok vagyunk. Ma úgy látom, hogy a zenekarok mindenütt az autentikus hangzást keresik, és hangról hangra leírják a régi hangsze-

reléseket, így a közönség időutazásban vesz részt.” Ezzel együtt ez egy kortalan zene, a kezdetektől fiatalok jártak koncertjeikre, 2005 körül a Sziget Fesztiválon tömegek énekeltek a dalaikat.

A magyar könnyűzenei formációkat a háború előtt jazz zenekarnak nevezték, akkor is, ha nem játszottak a szó szoros értelmében vett jazzt. „A háború előtti könnyűzene a jazz volt, ezen belül a hot és a sweet vonal volt jelen, hozzám ez utóbbi áll közelebb. Fényes Szabolcs dalaiban is nagyon szeretem ezt a fajta könnyedséget és az utóbbi időben egyre inkább meg vagyok fertőzve szerzeményeivel.” Március 27-ére az amerikai és a nemzetközi párhuzamokat fogják beálogatni Fényes Szabolcs, Schwartz Jenő (Jean Schwartz) és Romberg Zsigmond (Sigmund Romberg) szerzeményeivel, akik az USA-ban lettek híresek. Érdeklőség, hogy 1912-ben Schwartz a New York-i kínai negyedről írt dalt Chinatown, My Chinatown címmel, amit mindenütt játszanak ma a világban.

A Hot Jazz Band idén negyven éves, és e hosszú idő alatt a megújulás időszaka is elkövetkezett a zenekar életében. A muzikusok felszabadult hangulatú, interaktív, együtténeklős koncertet ígérnek a MáraiKultban.

Sz. É.

Bolgár alkotások a Várnegyedben

A hazai bolgár közösség tizenöt művésznek alkotásaiból nyílt meg negyedik alkalommal a Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében a Téli tárlat a Várnegyed Galériában. A magyarországi bolgár képző- és iparművészek munkásságukkal színesítik a nemzeti kultúránkat, közben aktívan részt vesznek a közös európai kultúra gazdagításában. Az itt élő közösség az egykor hazájuktól elszakadt bolgár kertészek leszármazottai, és különösen elkötelezettek mindkét kultúra értékei iránt. Soraikban több író, fordító, színészt, képző- és iparművészt találunk. Doncsev Tosó író a megnyitón elmond-

Forrás: Várnegyed Galéria

ta, bolgárok, magyarok, bolgár-magyarok és bármely nemzet, nemzetiség tagjai jelenlétünkkel kimutatták együvé tartozásukat. Művészek és értő műkedvelők egyazon közösség tagjai vagyunk. „Az

esztétikai örömet kiváltó szó, szín, forma és dallam közös élményt nyújt, kiváló, hatásos és hatékony orvosság az elgépiesedés, az elidegenedés ellen”.

A kiállító művészek sokféle anyaggal és technikával dolgoznak: a kerámia, az üvegmozaik, a textil és a gobelin mellett helyet kapnak a hagyományos festészeti alkotások, a szobrászat remekei, valamint a szavak erejét hordozó könyvek. Megcsodálhatók továbbá a performanszok múltó pillanatait megörökítő képek is.

A Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat Téli tárlata február 28-ig látható.

-sziléri

MNG MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
HUNGARIAN NATIONAL GALLERY

mng.hu

SZÍNEZD ÚJRA!

Múzeumi műhely
gyerekeknek
szerdánként 16 órától

Magyar Nemzeti Galéria

				◆	ALKOHOLOS ITAL	PATINÁS PESTI MOZI	DÉL	GORIOT ... (BALZAC)	A NYOMÁS JELE	◆
				1						E
				FRANCIA ARANY			ELŐTAG: PIKO- NÉMA ÖRÖM!		SVÉD AUTÓJELZÉS POLITIKUS (JOSHUA)	
				NEKITÁMAD						
				KEMÉNY FÉM						
◆	2	PORTUGÁL AUTÓJEL	KILO- TOKIÓ RÉGI NEVE		NEWTON- MÉTER TERÜLET JELE			KAMBODZSA AUTÓJELE A FOSZFOR VEGYJELE		EKI
DALMÚBELI							A HOLLÓ KÖLTŐJE FOGSOR KÖZEPE!			
KÖTŐSZÓ		DIÓHÉ! ELLENÁLLÁS JELE			AZ EZÜST VEGYJELE ZENEI HANG			INDUL A MENET! BOLTZMANN- ÁLLANDÓ		
◆	L T					MISKOLC RÉSZE!				◆

**OLAJÁG
OTTHONOK**

A GONDOS OTTHON

Intézményi és szakorvosok, 24 órás ápolószemélyzet, Rehabilitáció a lakók részére, Gyógytornászok, Gyógymasszőrök, Terápiás foglalkozások, Fokozott ápolási részlegek, Demenciával élők ellátása

Több mint idősotthon!

➤ Széleskörű egészségügyi, és minőségi gondozási szolgáltatások

06 1 510 00 18
olajagotthonok.hu
[@olajag-otthonok](https://www.instagram.com/olajag-otthonok)
[olajagotthonok](https://www.facebook.com/olajagotthonok)

Podcast
a megújult
honlapunkon!

*Az OO egyes intézményeinek szolgáltatásai eltérhetnek egymástól, adott esetben külső szolgáltató közreműködésével végezzük.

Válasszon helyi idősotthont!

Egy szeretetteljes otthon a kerületben

A Szent Benedek szellemiségét követő Szociális Missziótársulat idősokorúak tartós bentlakásos, ápoló-gondozó otthona várja jelentkezését!

1013 Budapest,
Krisztina körút 61/a.
06-1/487-7450
szereteto@t-online.hu

Budavári kulturális ajánló

2025. február 25. – március 22.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben, pénztári nyitvatartási időben kaphatók:

MáraiKult pénztár nyitvatartás: kedd–péntek: 13.00–18.00, valamint a program előtt egy órával.

Jókai Anna Szalon: szerda: 10.00–18.00, valamint a program előtt egy órával.

I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.

A kedvezményre jogosító okmányt a helyszínen kérjük felmutatni.

Márai Sándor Művelődési Ház – MáraiKult

Csodamalom Bábszínház

1013 Budapest, Krisztina tér 1.

Nyitvatartás:

**hétfő–péntek: 9.00–21.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan**

MÁRCIUS 1., SZOMBAT, 10.00

Kipp, kopp – Babaszínház

Kipp-kopp...

Kopogok!

De ki kopog?

Interaktív, élő zenés játék mondókákkal, gyerekdalokkal tarkítva a legkisebbeknek. Az előadást követően megnyílik a játéktér és a gyerekek a szülőkkel együtt újra átélhetik a látottakat, hallottakat.

Előadja: miskolci Csodamalom Bábszínház

Időtartam: 20 perc előadás és 20 perc játék

Korosztály: 0-3 éves

Belépő: 2000 Ft/fő (2 éves kor alatt ingyenes)

FEBRUÁR 26., SZERDA, 18.00

Takács-Sánta Andrással az ökológiai válság alternatíváiról
Jövők titkai

Gundel-Takács Gábor beszélgetőtársa Takács-Sánta András humánökológus, egyetemi docens, az ELTE humánökológia mesterszakának oktatója és a Kisközösségi Program, valamint az Új Koma Háló alapítója lesz, akinek célja, hogy kiutat mutasson a társadalmunk számára az ökológiai válságból, és alternatívát kínáljon az ökokatasztrófa-vízióval szemben. Nem hisz a világvégét hirdető megoldásokban, inkább a cselekvő remény útját tartja a jövő kulcsának.

Házigazda: Gundel Takács Gábor

Belépő elővételben: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft

FEBRUÁR 27., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Hot Jazz Band

Jazzmester

Februárban tovább kalandozunk a korai jazz és a két világháború közötti magyar könnyűzene klasszikusai között. A Hot Jazz Band hatalmas repertoárjából válogatva ismét magyar szerzők szerzeményeit hozza el nekünk az 1920-as, 30-as évekből.

Belépő elővételben: 3500 Ft

Előadás napján a helyszínen: 4000 Ft

MÁRCIUS 5., SZERDA, 18.00

„Egy kenguru-uszályt méltóztassék!”

Márai és a gasztronómia

Folytatódik a Márai Sándor életéről szóló sorozat. Az író életművében központi helyet foglaltak el az ételekkel, italokkal, az étkező vagy iszogató emberekkel foglalkozó írások. Valamennyiben jelen van az emberrel való együttérzés, az értékörzés és az irónia, ami jellegzetes ízt ad ezeknek az írásoknak is.

Előadók: Hirtling István Jászai Mari-díjas színművész, érdemes és kiváló művész, Mészáros Tibor irodalomtörténész, a Márai Sándor-hagyaték gondozója

Közreműködik: Tárkány-Kovács Bálint cimbalomművész

Belépő: 3000 Ft

Kedvezményes belépő (I. kerületi lakosoknak): 1900 Ft

MÁRCIUS 6., CSÜTÖRTÖK, 19.00**Trio Flauticello***Krisztina Klasszik*

A Trio Flauticello 2020 augusztusában alakult. Repertoárjukban a barokk zenétől a kortárs darabokig minden megtalálható, de nem idegenek tőlük a könnyűzenei művek és filmzenék előadása sem, saját átíratban.

Menyhárt Zsuzsánna, Gjorgjevic Dóra – fuvola

Boldoghy Kummert Péter – gordonka

Házigazda: Liber Endre

Belépő elővételben: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 2500 Ft

MÁRCIUS 7., PÉNTEK, 14.00**Nőnap Szeretet Klub Máté Péter és Szécsi Pál dalokkal**

Nőnap alkalmából sok vidámságot, friss ritmusokat és kellemes dallamokat szed csokorba Szomszéd Ildikó és Kecskeméti Róbert. A művészek ismert operettrészletekből, táncdalokból és retró slágerekből összeállított könnyed műsorral kedveskednek vendégeinknek.

Belépés kizárólag a Szeretet Klub tagjainak.

Klubtagsággal kapcsolatos információ:

kellner.balazs@maraikult.hu

MÁRCIUS 7., PÉNTEK, 19.00**De Cobre flamenco – világzenei koncert**

A De Cobre egy különleges roma-magyar flamenco fúziós projekt, amely a spanyol és magyar nyelven megszólaló dalok révén egyedülálló zenei élményt kínál. A formáció középpontjában Keck Mária saját szerzeményei állnak, amelyek a flamenco gazdag formavilágát ötvözik a magyar népzene dallamvilágával és a kelet-európai roma kultúra jellegzetes ritmusával. A flamenco lüktető energiája, az ének érzelmi mélysége és a tánc kifejező ereje együttesen alkotnak egy kontrasztokban és hatásokban gazdag szimbiózist.

Tagok: Keck Mária – ének, tánc; Kati Golenko – gitár, ének; Miguel Reyes – cajón, palmas

Belépő: 5000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 6000 Ft

Kedvezményes belépő (I. kerületi lakosoknak): 3000 Ft

MÁRCIUS 8., SZOMBAT, 15.00**Köszönet a budavári hölgyeknek***Kaszab Tibor és barátai nőnap koncertje*

Nőnap alkalmából egy különleges koncerttel kedveskedünk a kerületi hölgyeknek. A minden korosztálynak szóló örökzöld dallamokat Kaszab Tibor és barátai varázsolják a Márai Sándor Művelődési Ház dísztermének csodálatos falai közé. A esemény alkalmából köszöntőt mond Böröcz László polgármester.

Fellépnek:

Kaszab Tibor (gitár, ének)

Tölgyesi Péter (basszusgitár, ének)

Buchwarth Domonkos (szájharmonika, ének)

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött. www.maraikult.hu

MÁRCIUS 11., KEDD, 18.00**Varázslatos lények***Vámpír, lidérc, farkasember és egyéb hiedelemlények a hazai néphitben*

Ha még nem tudja, miért csak bal kézzel szabad rongyot vágni az éjjel megjelenő fehér alakhoz, miként kell lidércet csinálni, vagy miért rakunk ki tejet és süteményt a Mikulásnak, akkor mindenképpen itt a helye!

Az előadó dr. Csanádi Viktor Holló hiedelemkutató, missziós lelkész

Belépő: 1500 Ft

MÁRCIUS 14., PÉNTEK, 18.00**Mitől remekmű a remekmű?***Rényi András előadása*

Minden műalkotásnak megvan a saját varázsa és ereje, de mi tesz egyes alkotásokat igazán remekművé? Az előadásorozat első alkalmával Rembrandt egyik legismertebb alkotását, A tétközlő fiú hazatérése című festményét elemezzük. Hogyan alakítja a festő a kompozíciót, és milyen mélyebb rétegeket rejtenek a képen ábrázolt érzelmek és szimbólumok? Mi az, ami ezt a művet a művészet történetének egyik legnagyobb remekművévé teszi?

Az előadást tartja: Rényi András esztéta, művészettörténész

Belépő: 1000 Ft

De Cobre flamenco

MÁRCIUS 16., VASÁRNAP, 16.00**Szegény Dzsoni és Árnika***CsemeTeátrum*

Lázár Ervin meseregényében apa és gyereke együtt talál ki egy kalandos és megható, vicces és bölcs történetet. „Mert bármerre sodorjon is bennünket az élet, nagyon-nagyon kell akarni, hogy közösen meséljünk. És nagyon-nagyon kell akarni, hogy a valóságban is jóra forduljon minden.”

Előadja: szombathelyi Mesebolt Bábszínház

Időtartam: 55 perc

Belépő: 2000 Ft**Családi jegy: 6000 Ft****MÁRCIUS 20., CSÜTÖRTÖK, 18.00****Kapitány Gáborral és Kapitány Ágnessel a szimbolizáció jövőformáló szerepéről***Jövők titkai*

A szociológus és kulturális antropológus házaspár, a MOME egyetemi tanárai társadalmaink szimbolizációs folyamataiba kalauzolnak bennünket. Véleményük szerint olyan humánusabb világ lehetőségei tárulhatnak fel előttünk, amelyben szimbólumaink tudatos és felelősségteljes formálása jelenti a jövő zálogát. Nevezhetjük ezt egyfajta „jövődizájnnak” is.

Házigazda: Gundel Takács Gábor

Belépő elővételben: 3000 Ft**Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft****MÁRCIUS 21., PÉNTEK, 14.00****Beszélgetés Molnár Piroskával***Szeretet Klub*

Klubdelutánunkon Molnár Piroska Kossuth- és Jászai Mari-díjas, érdemes és kiváló művész osztja meg pályafutásának legemlékezetesebb pillanatait.

A beszélgetést vezeti: Genda Noémi

Belépés kizárólag a Szeretet Klub tagjainak.

Klubtagsággal kapcsolatos információ:

kellner.balazs@maraikult.hu

Molnár Piroska

MÁRCIUS 21., PÉNTEK. 19.00**Egy korty Balkán***T'Rakija együttes táncháza*

A T'Rakija együttes repertoárja a Balkán nagy részének zenei világát mutatja be; az autentikus népzene irányvonalát követi, melyet személyes gyűjtések felhasználásával és egyedi ötletekkel gazdagítva adnak elő. Eredeti népi hangszereik garantáltan valódi balkáni hangulatot teremtenek.

Belépő: 1500 Ft**Virág Benedek Ház**

1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.
Nyitvatartás:
szerda–péntek: 14.00–18.00,
szombat: 10.00–13.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.

FEBRUÁR 28., PÉNTEK, 18.00**Kintsugi workshop**

A kintsugi magában hordozza a tökéletlenség szépségét, amelyben a hibás dolgok nem számítanak csúnyának, vagy szégyenteljesnek. Ne hagyja ki ezt az alkotói utazást, amelynek során az ajándékok többek lesznek egyszerű tárgyakká, és valódi szeretet-üzenettké válnak!

A foglalkozást Kollerits Eliza pszichológus, művészterapeuta tartja.

Belépő: 8000 Ft

A workshop 16 éves kortól ajánlott

Székely Anna – Ginkoágak

MÁRCIUS 7., PÉNTEK, 18.00**Alkotói tárlatvezetés az Áthatások című kiállításon**

A kiállítóteremben Müller Rita textiltervező iparművész, Lázs Eszter formatervező művész, és Fejér-Székely Anna ékszertervező művész kiállítása tekinthető meg. A tárlatvezetésen a három alkotó mesél a tárgyakról, az alkotás folyamatáról. Kinyílnak a vitrinek, lehetőség lesz az ékszerek kézbevitelére, felpróbálására.

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

A kiállítás április 10-ig tekinthető meg.

MÁRCIUS 12., SZERDA, 18.00**Tavaszi kopogtató-készítő workshop**

Tartson velünk egy kreatív estére, amelyen tavaszi kopogtatót készíthet! Mi biztosítjuk a szükséges eszközöket, díszeket és a szakértői támogatást, hogy az ajtódísz valóban különleges legyen. A kopogtatót fatálca vagy vessző alapon is elkészítheti. A jegyvásárlást követően kérjük, jelezze a molnar.reka@maraikult.hu e-mail címen, melyik alapot szeretné majd használni! Foglalkozásvezető: Fülöp Nóra – Floral Wonderland

A workshop 16 éves kortól ajánlott.

Belépő: 7000 Ft

MÁRCIUS 13. CSÜTÖRTÖK, 18.00**Finisszázs – beszélgetés a STÍLUS ÜZENET – a Magyar Divat Szövetség Egyesület divatfotó kiállításáról, a gyűjtemény további sorsáról**

A Stílus üzenet című kiállítás finisszájsa különleges lehetőséget teremt arra, hogy az érdeklődők betekintést nyerjenek a magyar divatfotózás múltjába és jelenébe. A program igazi élményt ígér mindazok számára, akik érdeklődnek a hazai divatszakma kulisszatitkai iránt.

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

A kiállítás március 13-ig tekinthető meg.

MÁRCIUS 18., KEDD, 18.00**Liptay Gabriellával a női vezetésről**

Nők az élet élén

Közösségépítő, generációkat összehozó beszélgetés-sorozat kizárólag hölgyeknek, melynek keretén belül inspiráló nőkkal beszélgetünk.

Sorozatunk márciusi estjén a női felsővezetői lét kihívásait járjuk körbe. Milyen stratégiák vannak az élet és munka közötti harmónia fenntartására? Hogyan tudunk alkalmazkodni a gyorsan változó gazdasági és társadalmi környezethez női vezetőként? Többek között erről beszélgetünk Liptay Gabriellával, a KPMG Hungary marketing és kommunikációs igazgatójával.

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

Pribojszki Máttyás

MÁRCIUS 21., PÉNTEK, 19.00**Pribojszki Máttyás Szájharmonika Klub**

Senkinek nem kell bemutatni Pribojszki Máttyás szájharmonikást, énekest és dalszerzőt, aki immár 15 éve állandó vendége a Virág Benedek Háznak. A kiváló hangulatú klubkoncerteken minden alkalommal meghívott vendégek színesítik a programot.

Belépő: 2500 Ft

Kedvezményes jegy (I. kerületi lakosok): 2000 Ft

Jókai Anna Szalon

1011 Budapest, Iskola utca 28.

Nyitvatartás:

szerda 10.00–18.00,

továbbá az aktuális

programokhoz igazodóan.

JÓKAI ANNA
SZALON

FEBRUÁR 27., CSÜTÖRTÖK, 10.30

Irka kör:

Versek a szerelemtől, ahogy csak a költők tudják megénekelni

Az Irka kör előadásán a közönség szerelmes versekből hallgathat meg összeállítást.

A belépés ingyenes!

MÁRCIUS 4., KEDD, 18.30

A modern lélek első festője – Edvard Munch művészete

A művészettörténet mesterei

Az előadássorozat célja, hogy az európai művészettörténet kiemelkedő mestereinek életművét időrendben haladva bemutassa. Az előadás Edvard Munch szorongásos világgképéről szól, valamint kitekintést ad a korszak festészetének és pszichológiájának hasonló tendenciáira is.

A sorozat házigazdája és előadója: Gimesy Péter művészettörténész, filozófus

Belépő: 1000 Ft

MÁRCIUS 6., CSÜTÖRTÖK, 18.00

Ismerkedés a számi kultúrával

PetersPlanet Könyvklub

Ez alkalommal az északi sarkkör közelében élő számi kultúrájával ismerkedünk meg, Ann-Helén Laestadius Lopás című regénye mentén.

Belépődíj elővételben: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 2500 Ft

MÁRCIUS 11., KEDD, 17.00

Lovász Irén dalolóköre

A kör nyitott, szívesen látnak közös daltanulásra, együtt éneklésre minden érdeklődőt.

Foglalkozásvezető: Lovász Irén Kossuth-díjas népdalénekes, néprajzkutató.

A belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött:

info@budaipolgarikozosseg.hu

MÁRCIUS 18., KEDD, 18.00

Mondj Te is egy verset!

Fiatalos versbarát közösség, ahova mindenki hozhat és ahol mindenki mondhat egy verset. Erre az alkalomra Kosztolányi Dezső költeményeivel készülünk.

A belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött:

info@budaipolgarikozosseg.hu

MÁRCIUS 22., SZOMBAT, 15.00

Hangszínház: MARTZIUS

Plosszer Ferenc pápai káplán 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején vezetett naplójának színpadi adaptációja egy izgalmas történelmi utazásra invitálja a nézőket.

A történet nem csupán a forradalom ismert eseményeit eleveníti fel, hanem egyéni és emberi szempontból mutatja be azt a belső vívódást, amelyet egy olyan ember él át, akitől távol állnak a radikális eszmék, mégis szembesülnie kell a történelem sodrásával.

Közreműködő színművészek: Bodor Géza, R. Kárpáti Péter, Rák Kati, Végh Judit.

Belépő: 2000 Ft

Kedvezményes (I. kerületi lakosok számára): 1500 Ft

Vízivárosi Klub

FEBRUÁR 25., KEDD, 18.30

Hogyan növelhetjük a kutyánk életének hosszát?

Kutyával a városban előadássorozat

Az előadássorozat célja, hogy segítse a kutyatulajdonosokat kedvenceik egészségének megőrzésében és hosszú, boldog életük biztosításában. Az előadás során Angyal Zsolt kutyavi-selkedési szakértő hasznos tanácsokat ad a kutyák táplálkozásával, oltásaival, mérgezések kezelésével, élősködők elleni óvintézkedésekkel, különböző kutya-betegségekkel kapcsolatban.

Az eseményre a belépés ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

1015 Budapest,
Batthyány utca 26.

Nyitvatartás:
szerda, péntek 9.00–16.00
között és a programokhoz
igazodva.

MÁRCIUS 12., SZERDA, 17.30–19.30

A Nagy Fal mögött – Peking

Világjáró előadássorozat

Peking lakóinak számát tekintve a második legnagyobb települése Kínának, népessége meghaladja a 22 millió főt. A több évezredes múltra visszatekintő település elsősorban a Ming és Csing dinasztia idején fejlődött, ismert látnivalóinak java része 1421-től kezdődően épült. Ezek a páratlan műemlékek máig állnak, csak az azóta gombamódra elszaporodott modern épületek között, a megnövekedett forgalom miatt egyre nehezebben közelíthetők meg.

Előadó: Elter Károly idegenvezető

Belépő: 1000 Ft

Borsos Miklós Emléklakás

Goya – Rise and fall (1799.)

1014 Budapest, Úri utca 6.
 Nyitvatartás:
 szerda: 10.00–18.00
 szombat: 10.00–14.00
 Más napokon
 bejelentkezés alapján.

MÁRCIUS 12., SZERDA 18:00

Metszetek és mesterek: A grafika nagyjai – klasszicizmus, romantika, realizmus (Goya, Daumier)

Grafikai előadássorozat

Az előadások során Dr. Gallusz Gyöngyi Munkácsy Mihály-díjas grafikus, képzőművész segítségével megismerkedhetünk a grafikumvészet kiemelkedő és legnevesebb alakjaival. Az alkotók életművének elemzésével közelebb kerülhetünk a művészeti grafikához.

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS

Borsos Miklós állandó kiállítás

A belépés ingyenes.

Várnegyed Galéria

FEBRUÁR 28., PÉNTEK, 18.00

Színes Téli Tárlat

Finisszáz

A finisszázson az alkotások búvkörében a Doncsev Toso által írt Fischer Ármin reggelije című, gitarra átírt Bach-szerzeményt mutatjuk be egyetemi hallgatók bevonásával.

Kiállító művészek: Gendova Miroljuba, Orosz Klaudia, Koncz-Maevszka Borjana, Kozsuharov Zsuzsanna, Hrisztova Diljana, Vladimirova Milena, Balkanski Nenko, Bozsukova Zsenia, Turi Mária, Ullmann Katalin, Lukács Péter, Doncsev Toso, Doncsev Angéla, Nagy Kirill, Radukov Angel

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

A kiállítás február 28-ig tekinthető meg.

Hitka Viktoria
 – Emlékeim szerint

1015 Budapest,
 Batthyány utca 67.
 Nyitvatartás:
 csütörtök, péntek:
 14.00–18.00,
 szombat: 10.00–14.00.

MÁRCIUS 14., PÉNTEK, 18.00

FELISME-RÉS – Demencia és az emberi kapcsolatok

Kiállítás megnyitó

A kiállítás a demencia témakörét mutatja be képző- és iparművészeti alkotásokból válogatva. A demencia nemcsak orvosi probléma, hanem olyan emberi történet, ami családok mindennapjait rendezi át, zilálja szét. Sokszor tabuként kezeljük, vagy éppen nem veszünk erről tudomást, halogatva az elkerülhetlent. A kiállítás célja, hogy a demencia korai felismerésére irányítsa a figyelmet.

A kiállítást megnyitja: Szűcs Teri irodalomtörténész, kritikus
 Kurátorok: Rozgonyi Lia és Körtvély Adrienne

A kiállítás április 25-ig tekinthető meg.

A belépés ingyenes.

Tér-Kép Galéria

MÁRCIUS 7., PÉNTEK, 18.00**fiatalág // öregség***kiállítás megnyitó*

A „fiatalág // öregség” kiállítás középpontjában az élet két meghatározó szakasza áll: a fiatalág lendülete és lehetőségei, valamint az öregség érettsége és történelmi lenyomatai. A kiállítás négy magyar női művész alkotásain keresztül vizsgálja az élet e szakaszainak ünnepeit, kihívásait, és egymáshoz való viszonyát. Kiállító művészek: Czene Márta, Nemes Anna, Kmetyó Annamari, Verebics Ágnes

A kiállítást megnyitja: Dr. Pörzsi Zsuzsanna filozófus, egyetemi docens

Kurátor: Nagy Nikolett Colette

Kiállítás megtekinthető: június 21.

A belépés ingyenes

MÁRCIUS 20., CSÜTÖRTÖK, 18.00**A kortárs képzőművészet és a botrány***KÉPMUTATÓ – Kortársról kortársaknak*

Ez alkalommal Mélyi József, művészettörténész előadásában a kortárs művészet egyik legprovokatívabb és legmeghatározóbb aspektusával foglalkozunk: a botrányal. Mi számíthat botrányosnak a művészet világában? Hol húzódnak a határok a botrány erkölcsi, politikai és művészettörténelmi vonatkozásában? Az előadás során ezeket a kérdéseket járjuk körbe, miközben a művészet és a társadalom viszonyát vizsgáljuk a legembematikusabb művek és művészi döntések tükrében.

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

FEBRUÁR 28-IG**Minden mögötte***Baksai József kiállítása*

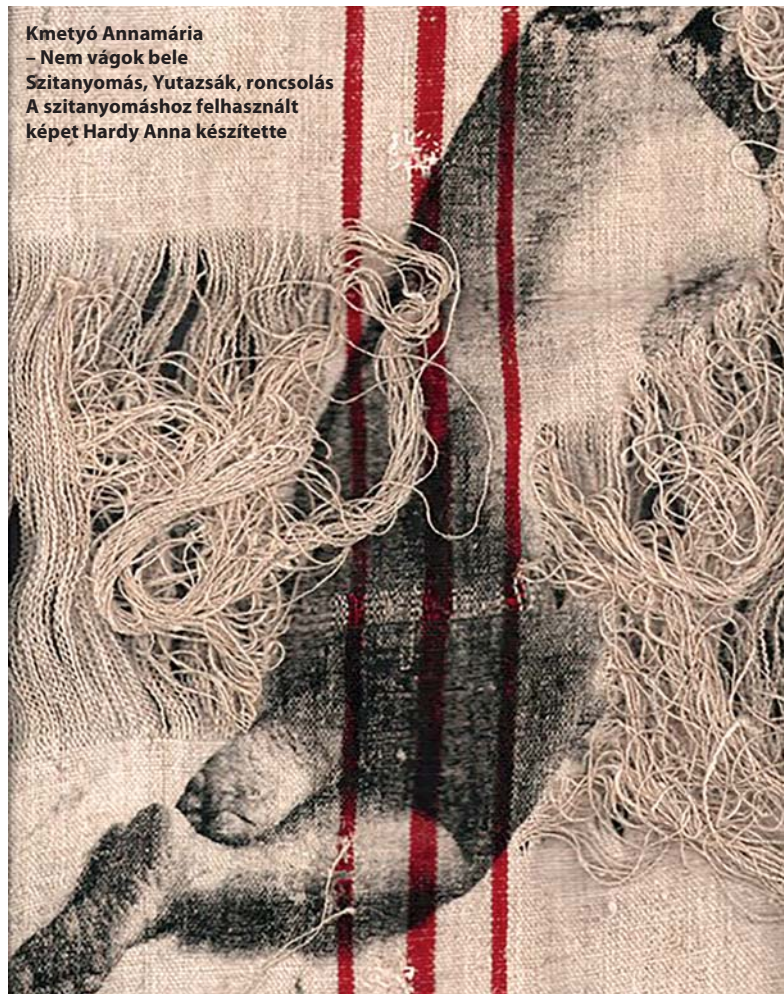
Kurátor: Nagy Nikolette Colette

A belépés ingyenes

1014 Budapest,
Batthyány utca 67.

Nyitvatartás:

kedd–szombat: 14.00–18.00

Kmetyó Annamária

– Nem vágok bele

Szítanyomás, Yutazsák, roncsolás

A szítanyomáshoz felhasznált

képet Hardy Anna készítette

Városháza (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.)

MÁRCIUS 15., SZOMBAT, 10.00–13.00**Ünnepi kézműves foglalkozás gyerekeknek**

A foglalkozás során a gyerekek kokárdát, zászlót és huszárfigurát készíthetnek, miközben megismerkednek nemzeti ünnepünk, március 15-e fontosságával. Különleges lehetőségként gyöngyből is készíthetnek kokárdát, amelyet Szendrey Júlia is készített Petőfi Sándornak, s ezzel egy kis történelmet is csempészünk az alkotásba.

A foglalkozáson való részvétel 3-14 éves korig ajánlott.

Az eseményen való részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

PROGRAMAJÁNLÓ

FEBRUÁR 25., KEDD		
18.30	Hogyan növelhetjük a kutyánk életének hosszát? Kutyával a városban előadássorozat"	Vízivárosi Klub
FEBRUÁR 26., SZERDA		
18.00	Takács-Sánta Andrással az ökológiai válság alternatíváiról – Jövünk titkai	MáraiKult
FEBRUÁR 27., CSÜTÖRTÖK		
10.30	Irka kör: Versek a szerelemről, ahogy csak a költők tudják megénekelni	Jókai Anna Szalon
19.00	Hot Jazz Band – Jazzmester	MáraiKult
FEBRUÁR 28., PÉNTEK		
18.00	Kintsugi workshop	Virág Benedek Ház
18.00	Színes Téli Tárlat – Finisszáz	Várnegyed Galéria
MÁRCIUS 1., SZOMBAT		
10.00	Kipp, kopp... – Babaszínház	MáraiKult
MÁRCIUS 4., KEDD		
18.30	A modern lélek első festője – Edvard Munch művészete – A művészettörténet mesterei	Jókai Anna Szalon
MÁRCIUS 5., SZERDA		
18.00	„Egy kenguru-uszályt méltóztassék!” – Márai és a gasztronómia	MáraiKult
MÁRCIUS 6., CSÜTÖRTÖK		
18.00	Ismerkedés a számi kultúrával – PetersPlanet Könyvklub	Jókai Anna Szalon
19.00	Trio Flauticello – Krisztina Klasszik	MáraiKult
MÁRCIUS 7., PÉNTEK		
14.00	Nőnap Szeretet Klub	MáraiKult
18.00	Alkotói tárlatvezetés az Áthatások című kiállításban	Virág Benedek Ház
18.00	fiatalok // öregség kiállításmegnyitó	Tér-Kép Galéria
19.00	De Cobre flamenco – világszenei koncert	MáraiKult
MÁRCIUS 8., SZOMBAT		
15.00	KÖSZÖNET A BUDAVÁRI HÖLGYEKNEK – Kaszab Tibor és barátai koncertje	MáraiKult
MÁRCIUS 11., KEDD		
17.00	Lovász Irén dalolóköre	Jókai Anna Szalon
18.00	Varázslatos lények – vámpír, lidérc, farkasember és egyéb hiedelemlények a hazai néphitben	MáraiKult
MÁRCIUS 12., SZERDA		
17.30	A Nagy Fal mögött – Peking – Világjáró előadássorozat	Vízivárosi Klub
18.00	Tavaszi kopogtató-készítő workshop	Virág Benedek Ház
18.00	Metszetek és mesterek: A grafika nagyjai – Klasszicizmus, romantika, realizmus – Grafikai előadássorozat	Borsos Miklós Emléklakás
MÁRCIUS 13., CSÜTÖRTÖK		
18.00	Stílus üzenet. Finisszáz – beszélgetés a kiállításról, a gyűjtemény további sorsáról.	Virág Benedek Ház
MÁRCIUS 14., PÉNTEK		
18.00	Mitől remekmű a remekmű? – Rényi András előadása	MáraiKult
18.00	FELISME-RÉS – Demencia és az emberi kapcsolatok – kiállításmegnyitó	Várnegyed Galéria
MÁRCIUS 15., SZOMBAT		
10.00	Ünnepi kézműves foglalkozás gyerekeknek	Városháza Aula
MÁRCIUS 16., VASÁRNAP		
16.00	Szegény Dzsoni és Árnika – Csemeteátrum	MáraiKult
MÁRCIUS 18., KEDD		
18.00	Liptay Gabriellával a női vezetésről – Nők az élet élén	Virág Benedek Ház
18.00	Mondj Te is egy verset!	Jókai Anna Szalon
MÁRCIUS 20., CSÜTÖRTÖK		
18.00	Kapitány Gáborral és Ágnessel a szimbolizáció jövőformáló szerepéről – Jövünk titkai	MáraiKult
18.00	A kortárs képzőművészet és a botrány – KÉPMUTATÓ – Kortársról kortársaknak	Tér-Kép Galéria
18.00	Az apokalipszis előtti világ krónikája című könyv bemutatója	Borsos Miklós Emléklakás
MÁRCIUS 21., PÉNTEK		
14.00	Beszélgetés Molnár Piroskával – Szeretet Klub	MáraiKult
19.00	Pribojszki Máttyás Szájharmonika Klub	Virág Benedek Ház
19.00	Egy korty Balkán – a T'Rakija együttes táncháza	MáraiKult
MÁRCIUS 22., SZOMBAT		
15.00	Hangszínház: MARTZIUS	Jókai Anna Szalon

·MÁRAIKULT·

MÁRCIUS 8. 15:00

Köszönet a budavári hölgyeknek

Kaszab Tibor és barátai nőnap-i koncertje

Köszöntőt mond: Böröcz László polgármester

Helyszín: MáraiKult, 1013 Budapest, Krisztina tér 1.

Az esemény ingyenes, de regisztrációhoz kötött: www.maraikult.hu

Kapcsolat: info@maraikult.hu • +36-20/264-1134
facebook.com/maraikult • instagram.com/maraikult

www.MARAIKULT.HU